

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ У БАНКАРСКОМ И УКУПНОМ
ФИНАНСИЈСКОМ СИСТЕМУ ЗЕМЉЕ

2003

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

На основу члана 71. став 3 Закона о Народној банци Србије (“Службени гласник РС” бр. 72/2003 и 55/2004) Народна банка Србије подноси Народној скупштини Републике Србије Годишњи извештај о стању у банкарском и укупном финансијском систему земље за 2003.годину.

САДРЖАЈ

I) УВОД	1
II) МАКРОЕКОНОМСКИ УСЛОВИ	1
III) ОПШТИ ТРЕНДОВИ РАЗВОЈА БАНКАРСКОГ СИСТЕМА	4
IV) АКТИВНОСТИ СЕКТОРА ЗА ПОСЛОВЕ КОНТРОЛЕ	5
V) РАЗВОЈ КОНТРОЛНЕ ФУНКЦИЈЕ	9
VI) ПРЕДСТОЈЕЋИ ИЗАЗОВИ	11
VII) ЗАКЉУЧАК	12
VIII) АНАЛИЗА БАНКАРСКОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ	13
УВОД	13
1. ОСНОВИ АНАЛИЗЕ	13
2. БАНКАРСКИ СЕКТОР	16
а) Билансна сума и ванбилансне ставке	18
б) Капитал	20
в) Штедња	22
г) Власничка структура	23
д) Број запослених	24
3. СТРУКТУРА БИЛАНСА СТАЊА	24
а) Пасива	25
б) Актива	32
в) Квалитет активе	40
4. СТРУКТУРА БИЛАНСА УСПЕХА	42
а) Финансијски резултат	42
б) Приходи и расходи	42
5. ОСТВАРЕНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА	48

I УВОД

Народна банка Србије (НБС) по први пута подноси Годишњи извештај Народној скупштини Републике Србије о стању у банкарском и укупном финансијском систему земље. НБС је, на основу Закона о НБС, поверена улога надзора над банкарским сектором, што укључује поред банака и друге финансијске организације (ДФО), као што су штедионице, штедно-кредитне задруге и штедно-кредитне организације.

За остале актере на финансијском тржишту одговорност сноси Комисија за хартије од вредности – надзор над пословањем берзи, брокерско-дилерских друштава, друштава за управљање, инвестиционих фондова, Централног регистра хартија од вредности...), као и Министарство Финансија Републике Србије, које је до 29 маја 2004. године било задужено за надзор осигуравајућих друштава.

II МАКРОЕКОНОМСКИ УСЛОВИ

Стопа привредног раста у Србији у 2003. години није достигла пројектовани ниво, иако је пред крај године привредна активност имала благо побољшање, које је у првом тромесечју 2004. године било још израженије. Основни импулс привредном расту, осим трговине и услуга, у 2003. години дали су сектор грађевинарства и телекомуникација, а у првој половини 2004. године и прерађивачка индустрија.

Основни циљеви монетарне политике у 2003. нису се битније разликовали у односу на две претходне године. Као најзначајнији циљ задржано је даље успоравање инфлације и очување макроекономске стабилности. Међутим, полазећи од оцене да ће се у 2003. години знатније успорити раст тражње за новцем и да је, у постојећим условима, ремонетизација у привреди у

највећој мери завршена, стопе раста основних монетарних агрегата су утврђене на релативно нижем нивоу и углавном су биле усклађене са растом номиналног друштвеног производа. Са тог аспекта, у 2003. години вођена је чврста монетарна политика. Укупан примарни новац је повећан за око 14%, новчана маса М1 за 11,9%, М2 за 12,3%, и М3 за 27,1% у односу на децембар 2002. године.

Девизне резерве Републике Србије којима рукује НБС повећане су за 55,7% у току 2003. године.

Кретање курса динара током 2003. године, у оквиру режима контролисаног флукутирања, карактеришу висок степен стабилности реалног ефективног курса и умерена депресијација номиналног ефективног курса динара за око 3,7%.

Захваљујући координисаним мерама монетарне и фискалне политике, инфлација је у 2003. години у Републици Србији даље смањена. Инфлација, мерена растом цена на мало, је у 2003. години износила 7,8%, односно ниже од пројектованих 9%. Базна инфлација је била нижа од укупне и износила је 5,4%. У 2003. години, трошкови живота су повећани за 8,1%.

Ниска конкурентност домаће привреде, унутрашњи структурни проблеми, као и проблеми везани за усклађивање економских система Црне Горе и Србије, одразили су се негативно и на извозне могућности привреде, односно довели су до раста спољнотрговинског дефицита за 37% у односу на 2002. годину.

Упркос релативно високом дефициту биланса робе и услуга и дефициту текућег платног биланса у 2003. години (24,0% и 10,2% процењеног бруто домаћег производа земље, респективно), настављен је тренд раста вредности девизних резерви, пре свега због значајних прихода из процеса приватизације.

Током 2003. године каматне стопе су испољиле тенденцију благог смањења, али су (према проценама) још увек релативно високе због високе кредитне тражње и системских ризика.

Индустријска производња је у 2003. за 3% нижа у односу на 2002. годину. Паду производње, између осталог, је допринела слаба мотивисаност у друштвеним и државним фирмама, у вези са ишчекивањем да се обави процес приватизације, као и споро прилагођавање на знатно повећану конкуренцију на домаћем тржишту. Раст производње у 2003. години остварен је у производњи електричне енергије и угља, као и у производњи и преради хемијских производа.

Процес приватизације је у 2003. години знатно убрзан - приватизовано је преко 1000 друштвених и државних фирми.

Пољопривредна производња је у 2003. била око 6% нижа него у 2002. години. То је последица пре свега суше, мање засејаности површина, нерешеног модела финансирања примарне пољопривредне производње и откупа тржишних вишкова.

Промет у трговини на мало и велико у 2003. години био је реално већи за 12% и 3% респективно. На оваква кретања утицао је, пре свега, пораст куповне моћи становништва, односно раст реалних зарада.

Према проценама Републичког завода за статистику, у 2003. години, запосленост је опала за 0,9%. Број незапослених је у истом периоду порастао за 4,5%. Процењује се да приближно трећина запослених ради у сивој економији, будући да се број запослених на "црно" процењује на 600-800 хиљада.

Консолидовани јавни расходи у Републици Србији у 2003. години су износили 45,5% БДП-а, а фискални дефицит 3,5% БДП-а.

Реалне зараде су у 2003. години повећане изнад продуктивности, укупно за 9,4 процентних поена.

Инвестициона активност је у 2003. била знатно повољнија него у 2002. години. Укупне инвестиције у фиксне фондове се крећу на нивоу од око 16% БДП-а, док би за одрживи развој било неопходно стопу инвестиција подићи преко 20% БДП-а.

Област у којој је у протеклом периоду најмање урађено, а која је изузетно битна за бржи развој, је спровођење структурних реформи, пре свега у области јавних предузећа и државне администрације, као и побољшање услова за тржишну конкуренцију. У том сегменту економске политике планиране мере нису спроведене, још нису донети сви закони, нити формиране нове институције које би онемогућиле монополско понашање на тржишту, а постојеће институције нису реформисане.

III ОПШТИ ТРЕНДОВИ РАЗВОЈА БАНКАРСКОГ СИСТЕМА

Током 2003. године наставак процеса реструктурирања банкарског сектора, започет 2001. године, одвијао се у правцу:

- Даљег усмеравања иностраних инвеститора на куповину акција банака у већинском домаћем власништву, до окончања поступка приватизације банака са већинским државним капиталом, тако да је страни капитал уложен у пет домаћих банака са важећом лиценцом;
- Јачања капиталне основе путем дизања прописаног цензуса за новчани део акционарског капитала са 8 мил.ЕУР на 10 мил.ЕУР (пораст капитала свих банака за сса 23 млрд.дин. или 35,7% односно са 20,1% на 23,5% учешћа у укупним изворима средстава);
- Промене власничке структуре банкарског сектора, како на бази спровођења конверзија потраживања државе по основу Париског и Лондонског клуба у власнички удео, тако и значајног пораста учешћа иностраних банака у капиталу банкарског система (докапитализација и преузимање локалних банака);
- Путем избора финансијског саветника за приватизацију Јубанке а.д. Београд, Новосадске банке а.д. Нови Сад и Континентал банке а.д. Нови Сад покренута је приватизација ове три банке које су у већинском државном власништву а са којим процесом управља Агенција за осигурање депозита, санацију, стечај и ликвидацију банака.
- Даљег значајног пораста штедње становништва у банкама (пораст динарских депозита становништва у 2003. години за 2,8 млрд.дин. и девизних депозита за сса 350 мил.ЕУР, односно 38,3% укупног депозитног потенцијала потиче од становништва);
- Поред пораста кредитне активности у 2003. години од сса 59 млрд.дин. (32% у односу на 2002. годину), дошло је и до номиналног раста билансне суме за сса 51 млрд.дин. (16,1% у односу на крај 2002. године) и побољшања квалитета aktive (смањење учешћа лоше aktive са 9,5% на 7,9% у укупној активи, односно потенцијалних губитака у односу на капитал са 51,4% на 43,8%);
- Усмеравањем пословне стратегије банака првенствено на контролу ризика у пословању и организовању интерних контрола и ревизија са процедурама за рано откривање могућих ризика;

- Крајем године дат је налог за други круг конверзија обавеза по Париском клубу поверилаца (камата – редовна, мораторијум и затезна) у износу од 15,1 млрд.дин., чиме су обухваћена сва потраживања по овом основу која су регулисана уговорима;
- У 2003. години банке су први пут примениле Међународне рачуноводствене стандарде, што је имало одраза на третман билансних ставки и нов начин приказивања у рачуноводственим извештајима.

IV АКТИВНОСТИ СЕКТОРА ЗА ПОСЛОВЕ КОНТРОЛЕ

НБС, кроз своју контролну функцију, задужена је да обезбеђује финансијски здрав и стабилан банкарски систем земље способан да заштити интересе депонената, задовољи потребе грађана и привреде, и подстакне даљи привредни развој. Горе наведена функција НБС не умањује улогу генералних директора, управних и надзорних одбора банака, као и ревизора истих, пошто они представљају иницијани управни, контролни и надзорни механизам. После периода крупних промена, како у самом банкарском сектору ¹, тако и у начину вршења контролне функције НБС ², током 2003. године настављено је са даљим усклађивањем система контроле банака и ДФО са Основним принципима ефикасне контроле банака Базелског комитета за контролу банака. Активности су настављене у правцу даљег преусмеравања тежишта контроле са контроле законитости пословања банака на контролу ризика којима су банке изложене и контролу система управљања тим ризицима, као и ка благовременом предузимању адекватних корективних мера усмерених на успостављање одговарајућих система управљања ризицима у банкама, одржавање стабилности финансијског система и јачања поверења јавности у тај систем.

¹ Затварање највећих банака, улазак банака са већински страним капиталом, својинско реструктурирање банака, враћање поверења у банке кроз нову штедњу, решавање проблема старе девизне штедње и потраживања по ино-кредитима, увођење нових банкарских производа итд.

² Усвајање новог концепта контролне функције, тј. прелаз са контроле законитости на контролу ризика - надзор и управљање ризицима у банкарству, што је захтевало усклађивање законске регулативе, кадровско и техничко оспособљавање, као и нове активности – надзор над проблематичним банкама, увођење администрације у банкама, рангирање банака по CAMEL систему, послови централног кредитног регистра итд.

Ова фаза реформе банкарског система захтевала је усклађивање законске регулативе, посебно што су и Међународни рачуноводствени стандарди примењени први пут за завршни рачун за 2003. годину.

Нова регулатива, не само да има за циљ већи степен хармонизације са препорукама Базелског споразума, Директивама Европске Уније и Међународним рачуноводственим стандардима, већ омогућава:

- превентивни приступ контролне функције а не накнадно лечење “последница”;
- стварање основе за сигурније пословање банака и смањење кредитног ризика;
- утврђивање стварног власништва и дефинисање јасне управљачке структуре у банкама;
- бољи надзор над кредитирањем повезаних лица.

Јачање и даљи развој система раног упозоравања на промене у ризицима из пословања банака и ДФО спровођено је и преко прилагођавања и реорганизовања базе података којима Сектор за послове контроле располаже. Ради се о подацима, како за појединачне банке, тако и за банкарски сектор у целини, на кварталном, месечном и за поједине показатеље, на дневном нивоу, који су основа за сагледавање бонитета и законитости пословања банака и ДФО, као и за праћење изложености ризицима.

У склопу појачаног надзора над банкама, у 2003. години су финализиране активности на изради система рангирања банака применом “CAMEL” и “CAEL” критеријума а на основу врсте и нивоа преузетих ризика који се односе на капитал, квалитет активе, профитабилност и ликвидност. Такође је у финалној фази пројекат електронског достављања података од стране банака и из тако формиране базе података генерисање, редовно и по потреби, свих неопходних извештаја и прегледа.

Успостављан је ближи контакт са банкама, с једне стране реорганизацијом унутар Сектора за послове контроле у циљу константног и свеобухватног праћења пословања банака (концепт портфолио менаџера, Комисија за контролу банака), и с друге стране увођењем нових активности (редовни састанци са органима управљања, саветовања и семинари, заједничко тестирање методологија и процедура и сл.).

У 2003. години непосредна (*on-site*) контрола извршена је код 19 банака и 5 ДФО, и то:

- код 9 банака и 5 ДФО свеобухватна контрола бонитета и законитости пословања,

- код 8 банака контрола спровођења Закона о платном промету,
- код 2 банке провера извршења налога НБС.

И са аспекта непосредне контроле током 2003. године створена је основа за даље усмеравање тежишта на контролу ризика из пословања банака. Ово се нарочито односи на сагледавање оперативног ризика, у ком смислу су успостављени редовни контакти са руководством банака.

НБС је током 2003. године издала налоге и изрекла мере у случају девет банака. Налози су се односили на усклађивање пословања банке са различитим одредбама Закона о банкама и ДФО, као и другим прописима, а у појединим случајевима и са актима банке. У највећем броју случајева налози су се односили на :

- класификацију активе у складу са прописима (четири случаја),
- усклађивање пословања са чл. 26. и 27. Закона о банкама и другим финансијским организацијама (шест случајева),
- поштовање других одредаба Закона о банкама и ДФО (два случаја),
- примену других прописа или аката банке (четири случаја).

Мере предузимане током године биле су више него раније оријентисане на отклањање узрока који су довели до неправилности у пословању банака, с тим што се водило рачуна да се што мање омета редовно пословање банака и што више подстакне лична одговорност за пропусте у раду банке.

НБС је донела решење о одузимању дозволе за рад

- Капитал банци а.д. Београд 15. јула 2003. године и решење о ликвидацији, обзиром да је контролом пословања банке утврђено да је банка повредила више законских прописа,
- Борској банци а.д. Бор 13. фебруара 2004. године – стечај због економске неоправданости даљег наставка процеса санације банке.

Дијамант банка а.д. Зрењанин је на Скупштини акционара донела Одлуку о престанку рада.

Бонитетна (*off-site*) контрола банака током 2003. године била је усмерена на праћење и процену поштовања прописаних показатеља пословања и других законских обавеза банака, као и на даље унапређење метода процене ризика које су банке преузеле. Процене су вршене на основу анализе података које банке достављају НБС, а пре свега:

- детаљних тромесечних извештаја (рекласификовани биланс стања, рекласификовани биланс успеха, класификација активе, показатељи пословања, прегледи највећих акционара, депонената, гранска и секторска дистрибуција пласмана итд.);

- месечних извештаја о токовима готовине, ризику ликвидности и девизном ризику;
- извештаја о ревизији годишњег рачуна банака.

Значајне активности у области бонитетне контроле односиле су се и на процену услова за давање сагласности за стицање значајног пакета акција банака (акција са правом управљања којим се остварује учешће у акционарском капиталу од 15% или веће), нарочито у случају продаје већинског пакета акција новом власнику.

Почетком 2003. године извршен је прелазак послова динарског платног промета из ЗОП-а у пословне банке. Пословне банке су, и поред почетних тешкоћа, брзо и успешно преузеле функцију платног промета. Целокупан процес је праћен од стране НБС, како у погледу обезбеђења свих техничких предуслова, тако и у погледу усмеравања овог процеса у жељеном правцу путем контролних активности над пословима новоуспостављеног система платног промета у банкама.

Током 2003. године Сектор за послове контроле, у сарадњи са осталим секторима НБС, учествовао је у организацији и формирању базе података за редовне разговоре са Мисијом Међународног монетарног фонда (по питањима: спроведених активности у области контролне функције, кредитне активности банкарског сектора, показатеља пословања и усклађености висине капитала, ефеката конверзије обавеза по Париском и Лондонском клубу поверилаца, несолвентних банака под управом Агенције за осигурање депозита, санацију, стечај и ликвидацију банака), као и са Мисијом Светске банке у делу даљег спровођење Плана развоја контролне функције НБС.

Одељење кредитног регистра располаже подацима које банке и ДФО достављају о потраживањима (билансним, ванбилансним, краткорочним, дугорочним и др.) од дужника, односно групе повезаних дужника која укупно износе најмање 5.000.000 дин., изузев потраживања по основу учешћа у капиталу и трајних улога код правних субјеката, а од Београдске берзе а.д. Београд се свакодневно добијају и дневни подаци по правним лицима – емитентима хартија од вредности, са висином емитованих и продатих хартија од вредности на берзи, односно њиховој обавези по емитованим и продатим хартијама од вредности.

V РАЗВОЈ КОНТРОЛНЕ ФУНКЦИЈЕ

Према плану развоја контролне функције НБС током 2003. године активности су усмераване ка преношењу тежишта контроле са контроле законитости пословања на контролу ризика пословања банака и ДФО.

- У том циљу током 2003. године наставило се са изградњом CAEL (C-капитал, A-актива, E-профитабилност, L-ликвидност) рејтинг процеса. Током претходне године CAEL систем оцењивања банака је дизајниран, специфични показатељи су одабрани и дизајнирани су електронски извештаји који садрже ове показатеље. Електронски извештаји користе податке достављене у електронском формату од стране пословних банака за аутоматско обрачунавање показатеља као и израчунавање стопа промена и просечних вредности за групе банака. Поменути извештаји су уз адекватан пасворд доступни на интерном сајту НБС. Поједини извештаји се израђују месечно а остали квартално, пратећи циклус достављања података од стране пословних банака.
- Крајем 2003. године урађене су “стратегије контроле” за сваку банку појединачно, на бази CAEL извештаја и показатеља финансијског положаја ових банака. Документ стратегија контроле за сваку банку садржи основне податке о банци, закључке претходне контроле, уочене ризике у пословању банке, анализу финансијског стања (по CAMEL компонентама уз оцену сваке од ових компонената), уочене неправилности у пословању банке (прекршене одредбе закона), укупну CAMEL оцену банке, као и предложену стратегију контроле. Стратегијом се дефинише план свеобухватних или циљаних контрола у банци. Стратегије се израђују квартално на бази CAEL извештаја о финансијском положају банака. Након сваке непосредне контроле, стратегије се коригују и допуњују новим подацима до којих се дошло током контроле. Свака банка мора бити предмет непосредне контроле најмање једном у току 18 месеци.
- Током 2003. године, прешло се на израду записника on-site контрола банака у CAMEL формату, тако да сваки извештај садржи секције намење анализи капитала, активе, менаџмента, профитабилности и ликвидности али и секцију која покрива област законитости пословања.
- Уз записник, после сваке непосредне контроле банака, израђује се и специјалан извештај који садржи вредности индикатора пословања банке (индикатори из члана 26. и 27. Закона о банкама и ДФО), и описом пословања банке. Овај извештај, који се ради за интерну

- употребу и не доставља се банци, садржи у себи оцену CAMEL компоненти банке на бази резултата извршене контроле.
- У циљу боље координације и сарадње са менаџментом пословних банака, Сектор за послове контроле увео је редовне састанке са менаџментом банака пре и после сваке непосредне контроле.
 - У јануару 2003. године одржан је први састанак “Комисије за контролу банака”. Ову комисију сачињавају вицегувернер задужен за послове контроле, генерални директор Сектора за послове контроле, заменик генералног директора, као и директори одељења надлежних за контролу пословања банака, анализу пословања банака, појачан надзор над банкама и правна питања из области послова контроле. Комисија за контролу банака је задужена за :
 1. Рангирање банака применом “CAMEL” и “CAEL” критеријума (на предлог портфолио менаџера задуженог за одређену банку);
 2. Утврђивање стратегија контроле за све банке;
 3. Разматрање увођења корективних мера према банкама;
 4. Оцењивање делотворности примењених поступака контроле;
 5. Преоцењивање адекватности расположивих ресурса (кадровских, финансијских, за аутоматску обраду података) са аспекта остваривања стратешких и оперативних циљева развоја контролне функције НБС.
 - Током 2003. године уведен је концепт “Портфолио Менаџера” у оперативни процес контролне функције НБС. Портфолио менаџери су радници Одељења непосредне контроле у Сектору за послове контроле банака и ДФО који су задужени за континуирано праћење резултата и финансијских показатеља пословања одређених банака. Сваки портфолио менаџер је задужен за надзор 6 до 7 банака које редовно прати. Такође, портфолио менаџер је увек вођа тима у току непосредне контроле у свакој од банака за које је задужен, тако да он / она прави план контроле и врши распоређивање инспектора на одређене задатке током контроле. Сваком портфолио менаџеру из Одељења непосредне контроле придружен је и један портфолио менаџер из Одељења бонитета (off-site контроле) који је задужен за надзор исте групе банака. Портфолио менаџери из Одељења бонитета редовно добијају извештаје од банака које прате и у сарадњи са портфолио менаџером из Одељења непосредне контроле оцењују резултате пословања банака по CAMEL критеријумима.
 - У циљу остваривања боље сарадње са банкарским супервизорима из суседних земаља, а у светлу све веће интернационализације банкарског тржишта Србије и убрзаног развоја власничких и других пословних односа домаћих банака са иностранством, НБС је приступила потписивању “Меморандума о међусобној сарадњи”

(Memorandum of Understanding) са регулаторним органима тих држава. Током 2003. године потписан је меморандум са регулаторним органима Црне Горе а у 2004. се планира потписивање Меморандума са свим суседним државама.

- Током 2003. године Сектор за послове контроле НБС увео је концепт тзв. циљаних контрола у којима се на бази процене ризика у пословању банака одређује специфична област као предмет непосредне контроле у банци, насупрот концепта свеобухватне контроле током које се надзире целокупан процес пословања банке. Циљаним контролама НБС настоји да повећа ефикасност непосредне контроле банака тако што ће се извршити идентификација најозбиљнијих ризика који прете банци и усмерити пажња на контролу и управљање управо тим ризицима.

VI ПРЕДСТОЈЕЋИ ИЗАЗОВИ

Иако је много урађено за последње три године у сфери супервизије банака, предстојећи изазови се не смеју потценити:

- Иницирање даљих промена власничке структуре банака која у великој мери детерминише начин пословања банака у Србији;
- Ригорозна провера, како начина докапитализације током 2003. године, тако и текућих;
- Знатно поштравање одговорности генералних директора, чланова управних и надзорних одбора у управљању, руковођењу и надзору банака, као и ревизора;
- Спровођење надзора осигуравајућих друштава по основу Закона о осигурању (примена од 29. маја 2003. године);
- Успостављање консолидоване супервизија узимајући у обзир активно учешће банака како у области осигурања тако и лизинга;
- Даље јачање контроле ризичности пословања банака;
- Доношење новог Закона о банкама у циљу даље хармонизације са базелским принципима (нпр. начин обрачуна капитала – првог и другог реда), обезбеђење веће аутономије НБС приликом доношења одлука, гарантовање имунитета супервизорима НБС итд.
- Повећање транспарентности банкарских услуга у циљу даљег јачања поверења у банке;

- Јачање улоге посредне контроле а у циљу ефикаснијег надзора банака;

НБС ће наставити активности на даљем спровођењу усвојеног Плана развоја контролне функције у правцу усмеравања контролних активности са контроле законитости пословања на контролу идентификовања, мерења и управљања ризицима у пословању банака и ДФО.

Све већи значај се придаје и квалитету и објективности финансијског извештавања банака и објављивања адекватних и тачних података о њиховом пословању, пре свега имајући у виду пуну имплементацију међународних рачуноводствених стандарда у току 2004. године. НБС ће у том циљу проширити сарадњу са екстерним ревизорима домаћих банака наглашавајући њихову одговорност за извршене ревизије и активно доприносећи повећању квалитета и објективности ревизорских извештаја.

Имајући у виду незадовољавајућу капиталну основу домаћег банкарства, НБС ће пружити подршку свим активностима усмереним ка јачању капиталне базе водећи при том рачуна о бонитету потенцијалних инвеститора и квалитету извора средстава. Такође, биће извршена анализа и испитивање постојеће акционарске структуре у циљу правилне идентификације власничке структуре и утврђивања евентуалне повезаности постојећих акционара без постојања сагласности НБС.

У складу са даљим реформама и преображајем финансијског сектора, намеће се и потреба даљег усклађивања правног оквира и регулативе у области банкарства. НБС ће приступити изради предлога законских и подзаконских аката који ће позитивно утицати, како на тржишне перформансе, тако и на инфраструктуру банкарског сектора у целини, пре свега у циљу даље хармонизације са међународном праксом и постојећим међународним стандардима.

VII ЗАКЉУЧАК

НБС ће наставити да подстиче раст и развој банкарског сектора кроз јачање тржишне утакмице и повећање ефикасности банкарског сектора. У том циљу спровешће се и активности у погледу повећања транспарентности

тржишта објављивањем основних података о банкама и њихових кварталних финансијских извештаја.

Само ефикасан банкарски систем може да обезбеди финансијску базу за дугорочно одржив развој привреде. Мобилисањем додатних финансијских средстава у банкарски систем, банке ће знатно да допринесу даљем дизању животног стандарда наших грађана паралелно са обезбеђењем јефтинијих, квалитетнијих и бржих банкарских услуга.

VIII АНАЛИЗА БАНКАРСКОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ

Ова Анализа има за циљ глобално сагледавање финансијског положаја банака у Србији, како са аспекта билансне структуре, квалитета кредитног портфеље и депозитног потенцијала, исказаног финансијског резултата и усклађености пословања, тако и са аспекта посматрања целокупног банкарског сектора земље али и појединих група банака зависно од њихове величине, односно власничке структуре.

1. ОСНОВИ АНАЛИЗЕ

Контрола бонитета и законитости пословања банака и ДФО, базирана на препорукама Базелског комитета за контролу и директивама Европске уније, пре свега се заснива на прописима донетим у складу са Законом о банкама и ДФО, и то:

- Одлуком о ближим условима и начину вршења контролне функције НБС;
- Одлуком о ближим условима примене чл. 26. и 27. Закона о банкама и ДФО;
- Одлуком о критеријумима за класификацију билансне активе и ванбилансних ставки према степену наплативости и висини посебне резерве банака и ДФО;
- Одлуком о начину спровођења чл. 8, 9, 10а, 12, 15, 19б, 19е, 28, 29 и 59 Закона о банкама и ДФО;

- Одлуком о основним принципима организације и рада интерне контроле банке и ДФО;
- Одлуком о основним принципима организације и рада интерне ревизије банке и ДФО;
- Одлуком о основним елементима поступака одобравања и наплате потраживања банака и ДФО;
- Упутством о извештајима банака и ДФО.

Објављивање Међународних рачуноводствених стандарда и њихова примена на завршни рачун за 2003. годину, доношење новог Контног оквира за банке и ДФО и ступање на снагу Правилника о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке и ДФО, с једне стране, и даљи развој саме контролне функције с друге стране, захтевали су усклађивање подзаконских аката из области контроле.

Одлука о ближим условима примене чл. 26. и 27. Закона о банкама и ДФО дефинише показатеље пословања, који чине основ у праћењу изложености ризику у банкарству:

- новчани део акционарског капитала, у висини динарске противвредности од најмање 10 мил. ЕУР;
- показатељ адекватности капитала, односно захтев да капитал износи најмање 8% износа ризичне активе;
- показатељ учешћа у капиталу правног лица, не већи од 15% капитала банке;
- показатељ трајних улагања, односно збир учешћа банке у капиталу правних лица и улагања у основна средства банке не већи од 60% капитала банке;
- показатељ укупног износа великих и највећих могућих кредита, највише 400% капитала банке³;
- показатељ ликвидности, као однос између ликвидних потраживања и обавеза од најмање 1;
- показатељ девизног ризика, односно да укупна ризична девизна позиција банке не буде већа од 30% капитала банке.

Одлуком о критеријумима за класификацију билансне активе и ванбилансних ставки према степену наплативости и висини посебне резерве банака и ДФО прецизирани су критеријуми за класификовање ризичне билансне и ванбилансне активе, зависно од степена измирења обавеза од стране комитената према банци и њиховог финансијског

³ Уз услов да је велики кредит кредит дат једном зајмопримцу већи од 10% капитала банке, највећи могући кредит не може бити већи од 25% капитала банке а највећи могући кредит дат повезаном лицу је до 5% капитала.

положаја, чиме је омогућено сагледавање лоше активе, изложеност банке кредитном ризику од стране појединих дужника, а нарочито њена изложеност и зависност од појединих великих дужника, као и од повезаних лица. Одлука прописује и начин израчунавања посебне резерве за обезбеђење од потенцијалних губитака. Третман посебне резерве је, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, битно измењен. Сходно томе, билансне ставке се исказују у нето износу, односно умањене за општу исправку вредности.

У складу са захтевима које поставља примена Међународних рачуноводствених стандарда, као и нов Контни оквир, састављене су нове билансне шеме и са њима усклађени обрасци извештаја.

Ова Анализа сачињена је на основу достављених КЊБИФО (Књиговодствено стање банака и ДФО) извештаја са стањем на дан 31.12.2003. године за 47 банака, као и из њих изведених рекласификованих биланса стања и биланса успеха, појединачно по банкама и за банкарски сектор у целини, а укључује и податке прописане Упутством о извештајима банака и ДФО. Подаци нису ревидирани од стране независног ревизора нити контролисани у непосредној контроли од стране Сектора за послове контроле НБС.

Овде презентирани подаци са 31.12.2002. године и 31.12.2003. године су у појединим сегментима неупоредиви, како због измењених билансних шема, тако и услед приказивања у нето стању које са 31.12.2003. године укључује, поред појединачне, и општу исправку вредности.

2. БАНКАРСКИ СЕКТОР

Након значајних структурних промена у банкарском сектору спроведених током 2001. и 2002. године⁴, на крају 2002. године у Србији је пословало укупно 50 банака (укључујући две банке из северног дела Косова), од којих⁵:

- 12 банака у већинском власништву страних акционара,
- 15 банака са претежно приватним капиталом,
- 8 банака са претежним учешћем предузећа у друштвеној својини,
- 11 банака у већинском власништву Републике Србије, од којих три банке у поступку санације,
- 4 банке са значајним учешћем државног капитала.

Током 2003. године настављено је са реформом банкарског сектора у више праваца. Један од њих је и настављање политике која усмерава стране инвеститоре на куповину домаћих банака до окончања поступка приватизације банака са већинским државним капиталом. То значи да у том периоду није било издавања нових дозвола за рад банака. Средином 2003. године Капитал банци а.д. Београд је одузета дозвола за рад, Дијамант банка а.д. Зрењанин је донела одлуку о престанку рада, а Пољопривредно инвестициона банка а.д. Нови Сад се припојила Делта банци а.д. Београд.

Банке које су током 2003. године престале са пословањем (Капитал банка а.д. Београд и Дијамант банка а.д. Зрењанин, представљале су 1,9% укупне билансне суме банкарског сектора и 1,2% свих депозита банкарског сектора.

Домаће банке у којима је у 2003. години већинско власништво преузео страни капитал су:

- Нуро Alpe-Adria Bank а.д. Београд (бивша Депозитно - кредитна банка а.д. Београд),
- EFG Eurobank а.д. Београд (бивша POST банка а.д. Београд),
- LNB банка а.д. Београд (бивша Прва предузетничка банка а.д. Београд),
- ЕКСИМ банка а.д. Београд
- Volksbank а.д. Београд (бивша ТРУСТ банка а.д. Београд),

⁴ У том периоду је затворен већи број банака, укључујући и највеће финансијске институције у земљи, а основано је неколико нових банака, углавном у власништву иностраних банака, и отпочело је својинско реструктурирање банкарског сектора путем конверзије обавеза по основу кредита Париског и Лондонског клуба поверилаца и по основу старе девизне штедње у акционарски капитал.

⁵ Власничка структура банкарског система утврђивана је на основу врсте власништва акционара банке, док се почетком 2004. године није извршила детаљна анализа, која је ишла до крајњих власника - акционара акционара банке, односно до самих физичких лица, како је приказано за 2003. годину.

Током 2003. године већинско власништво над 5 банака су преузеле стране банке и страна правна и физичка лица.

На крају 2003. године банкарски сектор Србије је имао укупно 47 банака, и то:

- 11 банака у већинском власништву страних акционара⁶,
- 19 банака са претежно приватним капиталом,
- 17 банака у већинском власништву Републике Србије (или пак Република Србија као појединачни највећи власник).

У складу са Одлуком о ближим условима примене чл. 26. и 27. Закона о банкама и ДФО и Одлуком о критеријумима за класификацију билансне активе и ванбилансних ставки према степену наплативости и висини посебне резерве банака и ДФО, а на основу извештаја које су банке обавезне да достављају Сектору за послове контроле НБС, као и КЊБИФО-а, са стањем на дан 31.12.2003. године, односно за период 01.01.-31.12.2003. године, урађени су збирни подаци за банкарски сектор (47 банака). Они су основа за сагледавање финансијског положаја банкарског сектора у целини, као и појединих група банака унутар њега.

Груписање банака је извршено по висини билансне суме, и то:

- банке са билансном сумом изнад 10 млрд.дин.
- банке са билансном сумом од 5 до 10 млрд.дин.
- банке са билансном сумом од 1 до 5 млрд.дин.
- банке са билансном сумом испод 1 млрд.дин.

Због минорног значаја банака са билансном сумом испод 1 млрд.дин. оне ће се посматрати заједно са банкама из групе банака са билансном сумом од 1 до 5 млрд.дин.

11 банака у већинском власништву страних акционара су:

- Alpha Bank A.E. Beograd
- EFG Eurobank a.d. Beograd
- Eksimbanka a.d. Beograd
- HVB banka a.d. Beograd
- Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd
- LHB banka a.d. Beograd
- National Bank of Greece s.a. Beograd
- Procredit banka a.d. Beograd
- Raiffeisenbank a.d. Beograd
- Societe Generale Yugoslav Bank a.d. Beograd
- Volksbank a.d. Beograd.

Подаци за 2002. годину су дати без података Југобанке а.д. Косовска Митровица, а подаци за 2003. годину без података за 2 банке којима је средином 2003. године одузета дозвола за рад.

⁶ На основу крајњих власника – физичких лица

а) Билансна сума и ванбилансне ставке

Збирни подаци из рекласификованог биланса стања за банкарски сектор са 31.12.2003. године, изведеног на основу КЊБИФО-а, показују да укупна **билансна сума** свих банака износи 367.486 мил.дин.

Износ у мил.дин.

	31.12.2002.	31.12.2003.
УКУПНА БИЛАНСНА СУМА	316.578	367.486

У поређењу са 31.12.2002. године билансна сума банкарског сектора је номинално повећана за сса 51 млрд.дин. или за 16,1%. Међутим, услед промене у начину исказивања билансних ставки (умањење за резерву по основу класификације активе – општу исправку вредности), реално је раст већи. Раст билансне суме је, пре свега, резултат пораста депозитног потенцијала банкарског сектора у 2003. години за преко 49 млрд.дин.

Посматрано у односу на билансну суму, издвајају се четири банке које учествују у укупној билансној суми банкарског сектора са 43,4%.

Преглед структуре банкарског сектора по висини билансне суме показује да се највећи број банака налази у групи банака средње величине, са билансном сумом од 1.000 до 5.000 мил.дин., али да је и даље присутан тренд смањења броја најмањих банака, које су се бројчано и по билансној суми преполовиле у 2003. години.

Износ у мил.дин.

БИЛАНСНА СУМА	31.12.2002.		31.12.2003.	
	БРОЈ БАНАКА	БИЛАНСНА СУМА	БРОЈ БАНАКА	БИЛАНСНА СУМА
Изнад 10.000	7	168.929	8	212.427
Од 5.000-10.000	10	79.089	14	102.835
Од 1.000-5.000	26	65.032	22	50.569
Испод 1.000	6	3.528	3	1.655
УКУПНО	49	316.578	47	367.486

Код 8 највећих банака налази се 57,8% билансне суме банкарског сектора, а кад им се додају и банке са билансном сумом изнад 5.000 мил.дин. онда је то заједно 85,8% од укупне билансне суме свих банака.

Збирни подаци за банкарски сектор 31.12.2003. године показују да укупно **ванбилансне ставке** износе 378.665 мил.дин.

Износ у мил.дин.

	31.12.2002.	31.12.2003.
УКУПНО ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ	203.329	378.665

У поређењу са 31.12.2002. године укупно ванбилансне ставке банкарског сектора су повећане за сса 175 млрд. дин. или за 86,2%. Пораст ванбилансних ставки се 74% односи на пораст по основу потраживања по обвезницама депоноване девизне штедње, а због спровођења Закона о регулисању јавног дуга по основу девизне штедње грађана.

Структура банака показује да се код 8 највећих банака по висини билансне суме налази 57,8% билансних и 40,0% ванбилансних ставки банкарског сектора.

Износ у мил.дин.

БИЛАНСНА СУМА	31.12.2002.		31.12.2003.	
	БРОЈ БАНАКА	ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ	БРОЈ БАНАКА	ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ
Изнад 10.000	7	115.931	8	151.400
Од 5.000-10.000	10	33.183	14	184.993
Од 1.000-5.000	26	52.954	22	41.333
Испод 1.000	6	1.261	3	939
УКУПНО	49	203.329	47	378.665

Када се структура банкарског сектора посматра само у односу на висину ванбилансних ставки, онда је ситуација другачија.

Износ у мил.дин.

ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ	31.12.2002.		31.12.2003.	
	БРОЈ БАНАКА	ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ	БРОЈ БАНАКА	ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ
Изнад 10.000	4	121.625	6	266.356
Од 5.000-10.000	12	32.357	7	57.350
Од 1.000-5.000	6	42.870	17	45.655
Испод 1.000	27	6.477	17	9.304
УКУПНО	49	203.329	47	378.665

Бављење пословима издавања јемства, гаранција, авала и других облика јемства, као и пословима у име и за рачун трећих лица претежно је сконцентрисано код 6 банака, које су приказале са 31.12.2003. године 70,3% укупних ванбилансних ставки банкарског сектора.

Овај пораст потраживања по обвезницама је 67% код Националне штедионице банке а.д. Београд.

Од укупног пораста ванбилансних ставки сса 22 млрд.дин. се односи на ванбилансне ставке Југобанке а.д. Косовска Митровица које нису биле укључене у стање 31.12.2002.године.

Преко 60% укупних ванбилансних ставки (сса 228 млрд.дин.) односи се на обвезнице емитоване по основу Закона о регулисању јавног дуга СРЈ по основу девизне штедње грађана (банака које су пословале у 2003. години и банака чије обавезе по старој девизној штедњи је преузела Национална штедионица банка а.д. Београд).

Први пут у 2003. години су ванбилансне ставке веће од билансних. Ово делимично и из разлога различитог третмана посебне резерве по основу билансне активе и по основу ванбилансних ставки.

б) Капитал

Збирни подаци са стањем на дан 31.12.2003. године показују да укупан капитал банкарског сектора износи 86.303 мил.дин.

Износ у мил.дин.

	31.12.2002.	31.12.2003.
УКУПНО КАПИТАЛ	63.587	86.303

У поређењу са 31.12.2002. године капитал банкарског сектора је повећан за сса 23 млрд.дин. или за 35,7%.

Крајем 2003.године дат је налог за други круг конверзије обавеза по Париском клубу поверилаца (камата – редовна, мораторијум и затезна, као и прекњижавање износа обавеза из ванбиланса у биланс) у износу од 15,1 млрд.дин. Банке су биле дужне да у року од 30 дана донесу одлуку о емисији акција којом ће се извршити конверзија ових обавеза у капитал банке. Ефекти спровођења овог круга конверзије на промене у власничкој структури банкарског сектора, посебно удела државе, имали су утицаја на пораст акционарског капитала банкарског сектора у 2003. години. Са 31.12.2003. године је постојала коначна обавеза банака да достигну новчани цензус од 10 мил.ЕУР што је такође било од утицаја на пораст капитала.

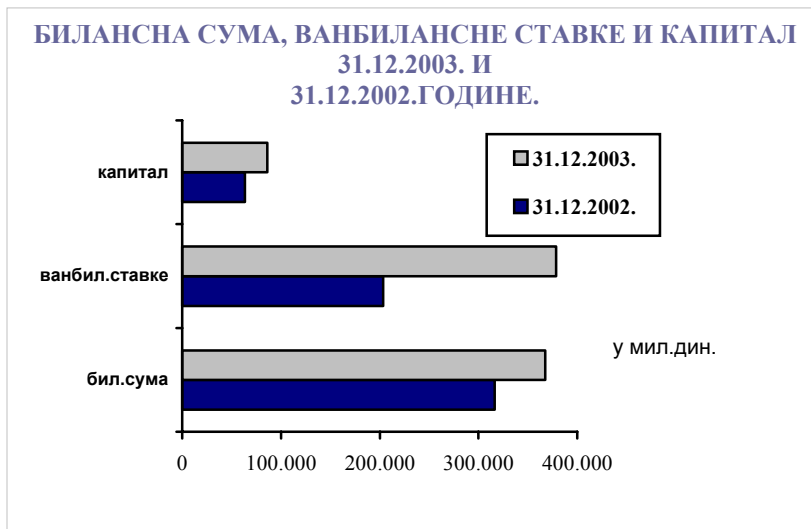
Структура показује да се скоро половина капитала банкарског сектора налази код 8 највећих банака.

Износ у мил.дин.

31.12.2003.		
БИЛАНСНА СУМА	БРОЈ БАНАКА	КАПИТАЛ
Изнад 10.000	8	38.257
Од 5.000-10.000	14	25.140
Од 1.000-5.000	22	21.800
Испод 1.000	3	1.106
УКУПНО	47	86.303

Од укупног капитала којим располаже банкарски сектор земље, код пет банака са највећим капиталом 31.12.2003. године (изнад 5 млрд.дин.) налази се 39,4% укупног капитала.

Банке са билансном сумом изнад 10 млрд.дин. имају капитал који представља 44,3% дин. укупног капитала и који учествује у укупној пасиви тих банака са 18,0%. Код мањих банака капитал има знатно веће учешће у пасиви: 24,4% код банака са билансном сумом од 5 до 10 млрд.дин., 43,1% код банака од 1 до 5 млрд.дин. билансне суме а код најмањих банака 66,9% укупне пасиве тих банака.

Најзначајније банке по висини капитала су оне у већинском власништву државе. У укупној билансној суми ове банке учествују са 46,7% а у капиталу са 45,3%.

У следећој табели су дати билансна сума и капитал банака груписаних у односу на власничку структуру.

Износ у мил.дин. Учешће у %

	Билансна сума	Учешће	Капитал	Учешће
Домаће банке	283.537	77,1	73.917	85,6
- државне	171.776	46,7	39.117	45,3
- приватне	111.761	30,4	34.800	40,3
Стране банке	83.949	22,9	12.386	14,4
УКУПНО	367.486	100,0	86.303	100,0

Учешће капитала у пасиви, посматрано са аспекта власништва је следеће:

- 14,7% код страних банака,
 - 22,8% код банака у већинском власништву државе, и
 - 31,1% код приватних банака,
- док је просек за банкарски сектор 23,5%.

И поред тога што банкарски сектор броји 47 банака (овде посматраних), на 3 највеће банке (по висини билансне суме) односи се 34,8% укупне билансне суме, 15,9% укупних ванбилансних ставки и 22,5% капитала банкарског сектора.

в) Штедња

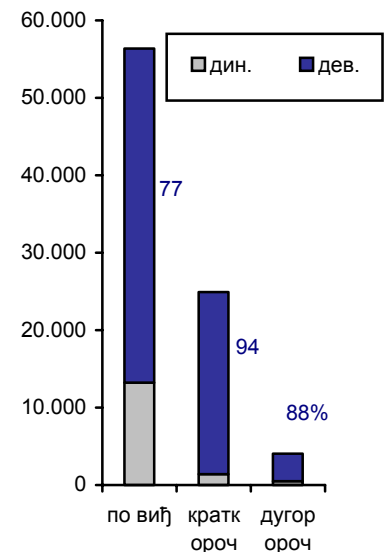
У 2003. години настављено је са тенденцијом пораста штедње становништва, односно њеним даљим враћањем у банке. Пораст је слабији него у претходне две године с обзиром да се на почетку реструктурирања банкарског сектора стартовало са веома ниском штедњом.

Укупни динарски депозити становништва су се у 2003. години повећали за 2,8 млрд.дин., док су девизни порасли за преко 348 мил.ЕУР, тако да је штедња укупно порасла за 26,6 млрд.дин. И даље је структура неповољна јер је 66,0% укупних депозита становништва по виђењу, али се из године у годину повећава учешће краткорочно и дугорочно орочених депозита.

Учешће девизне штедње у укупној штедњи је порасло са 79,0% на крају 2002. године на 82,3% крајем 2003. године.

ШТЕДЊА 31.12.2003.

у мил.дин.

Износ у мил.дин. учешће у %

ДЕПОЗИТИ СТАНОВН.	31.12.2002.		31.12. 2003.		Индекс
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
По виђењу	39.638	67,5	56.343	66,0	142
- динарски	10.267	17,5	13.220	15,5	129
- девизни	29.371	50,0	43.123	50,5	147
Краткорочно орочени	17.236	29,3	24.918	29,2	145
- динарски	1.599	2,7	1.420	1,7	89
- девизни	15.637	26,6	23.498	27,5	150
Дугорочно орочени	1.866	3,2	4.058	4,8	217
- динарски	457	0,8	481	0,6	105
- девизни	1.409	2,4	3.577	4,2	254
УКУПНО	58.740	100,0	85.319	100,0	145

31.12. 2003.	
Физичка лица	Предузетници и остало
54.080	2.263
11.522	1.698
42.558	565
24.899	19
1.401	19
23.498	0
4.053	5
476	5
3.577	0
83.032	2.287

Највећу штедњу (55,4% од укупне штедње, односно 61,1% укупне девизне штедње и 29,1% укупне динарске штедње) су приказале четири банке.

Нове билансне шеме посебно приказују физичка лица а посебно предузетнике, који су раније заједно чинили ставку становништво.

г) Власничка структура

На крају 2003. године дозволу за рад НБС имало је 11 банака у већинском власништву страних акционара, и оне су учествовале у банкарском сектору на начин приказан у следећој табели.

Износ у мил.дин.

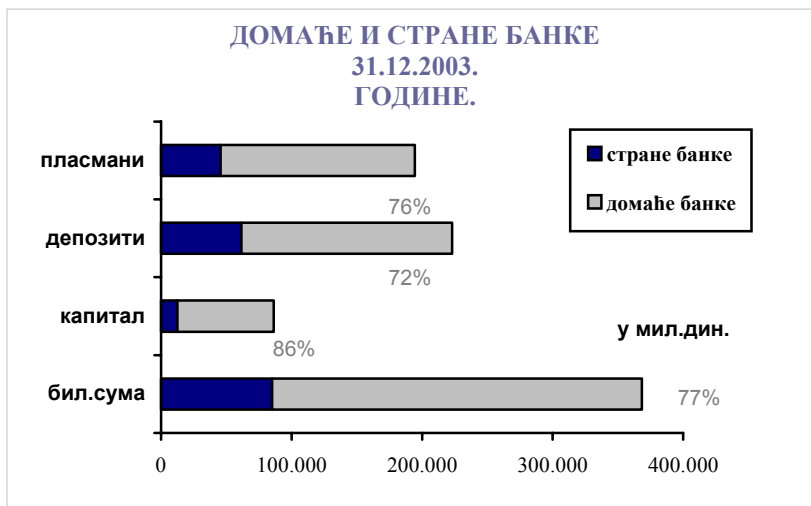
СТРАНЕ БАНКЕ	Билансна сума	Капитал	Финан. резулт.	Депозити	Пласмани комитент. (нето)
У већинском власништву страних акционара	83.949	12.386	785	61.597	45.710
УКУПНО БАНКАРСКИ СЕКТОР	367.486	86.303	- 1.090	222.947	194.295
У односу на банк.сектор у %	22,9	14,4		27,6	23,5

Депозитни потенцијал банака са већински страним капиталом је 84,2% девизног а 15,8% динарског порекла, и 67,0% по виђењу а 30,7% са роком до једне године.

Код горе наведених банака је 27,6% депозита банкарског сектора, а 23,5% укупних пласмана комитентима свих банака. Код њих у портфељу је и 40,0% укупних краткорочних девизних пласмана банкама, као и 38,0% укупно депоноване девизне штедње код НБС за обезбеђење исплате девизних штедних улога грађана.

У оквиру 11 страних банака, издвајају се три, које чине:

- 61,7% укупне билансне суме страних банака,
- 80,1% свих ванбилансних ставки страних банака,
- 33,0% капитала ових банака.

д) Број запослених

Број запослених у банкарском сектору се у 2003. години повећао за 3.405 запослена или за 18%. На крају 2003. године укупно је било 22.319 запослених. Почетком 2002. године (после затварања четири највеће банке) било је 14.482 запослена.

Једино је код банака које су у већинском власништву страних акционара, учешће запослених у овим банкама у укупно запосленима банкарског сектора мање од учешћа билансне суме тих банака у укупној билансној суми банкарског сектора.

На нивоу банкарског сектора, на сваког запосленог долази 16,5 мил.дин. билансне активе на крају 2003. године у поређењу са 16,9 мил.дин. крајем 2002. године. Код страних банака иза сваког запосленог је 33,7 мил.дин. билансне активе, код приватних 15,9 мил.дин. и код банака у већинском власништву Републике Србије 13,4 мил.дин.

3. СТРУКТУРА БИЛАНСА СТАЊА

Укупна билансна сума банкарског сектора 31.12.2003. године у односу на 31.12.2002. године је повећана за 50,9 млрд.дин. или 16,1%. Уз напомену да је билансна сума две банке, које су са пословањем престале у 2003. години 6,4 млрд.дин., као и да је билансна сума Југобанке а.д. Косовска Митровица (која није била укључена у податке за 2002. годину) 6,4 млрд.дин.

Међутим, по новој билансној шеми за биланс стања, нето књиговодствена вредности укључује, поред појединачне исправке вредности (што је био случај и у 2002. години) и општу исправку вредности (по основу резервисања за идентификоване губитке у складу са класификацијом билансне активе према степену наплативости). Општа исправка вредности са 31.12.2003. године износи 34,3 млрд.дин. и за толико је умањена билансна сума, што значи да је стварно повећање билансне суме 85,2 млрд.дин. или 26,9%.

31.12.2003.		
	Учешће у бил. суми	Учешће у запосл.
Домаће банке	77,1%	88,9%
државне	46,7%	57,3%
приватне	30,4%	31,6%
Стране банке	22,9%	11,1%
УКУПНО	100,0%	100,0%

Међународни рачуноводствени стандарди, као и са њима усклађени Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за банке и ДФО и Правилник о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке и ДФО, први пут су примењени на завршни рачун за 2003. годину. Ово је условило и усклађивање извештаја које су банке дужне да достављају Сектору за послове контроле НБС.

Нове билансне шеме, због неупоредивости са претходнима, посебно у делу биланса стања, не омогућавају у потпуности поређење података на крају 2003. године са подацима за крај 2002. године.

а) Пасива

На дан 31.12.2003. године банке су збирно приказале пасиву како је дато у следећој табели.

СТРУКТУРА ПАСИВЕ

Износ у мил.дин. учешће у %

	31.12.2003.	
	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ
Обавезе према банкама	39.556,4	10,8
Обавезе према комитентима	223.299,0	60,8
Обавезе за камате и накнаде	415,4	0,1
Обавезе по основу хартија од вредности	511,8	0,1
Обавезе из добитка	84,9	0,0
Остале обавезе из пословања	7.416,4	2,0
Одложени негативни goodwill	0	0,0
Резервисања	6.208,5	1,7
Остале обавезе и пасивна временска разграничења	3.688,3	1,0
Одложене пореске обавезе	2,6	0,0
Обавезе	281.183,3	76,5
Капитал	86.302,4	23,5
УКУПНА ПАСИВА	367.485,7	100,0

По новој билансној шеми, у оквиру обавеза према комитентима налазе се и обавезе према страним банкама, и то:

- У динарима 25,2 мил. дин.
- У девизама 13.755,5 мил. дин.

У структури укупних извора средстава од 367.486 мил.дин., највеће учешће од 60,8% имају обавезе према комитентима, друга ставка по величини је капитал (23,5%) а затим обавезе према банкама са 10,8%, што су једино значајне ставке пасиве банкарског сектора, укупно 95,1%.

Обавезе према банкама су:

- 54,5% су обавезе у странијој валути,
- 61,4% су обавезе до годину дана,
- 54,9% су обавезе по основу кредита.

Износ у мил.дин. учешће у %

ОБАВЕЗЕ ПРЕМА КОМИТЕНТИМА	Динарске	Девизне	Укупно	Учешће
КРАТКОРОЧНЕ	77.652	124.270	201.922	90,4
1. Депозити	77.468	122.846	200.314	89,7
- трансакциони	56.490	50.972	107.462	48,1
- остали по виђ.	5.274	33.447	38.721	17,3
- краткорочни	15.704	38.427	54.131	24,3
2. Кредити	79	500	579	0,3
3. Ост.фин.обавезе	105	924	1.029	0,4
ДУГОРОЧНЕ	1.053	20.324	21.377	9,6
1. Депозити	950	3.858	4.808	2,2
2. Кредити	58	16.439	16.497	7,4
3. Ост.фин.обавезе	45	27	72	0,0
УКУПНО	78.705	144.594	223.299	100,0

У оквиру ставке дугорочних девизних обавеза према комитентима по основу кредита у износу од 16.439 мил.дин. на обавезе према страним банкама се односи 10.769 мил.дин. а према јавном сектору (државна заједница СЦГ и Република Србија) 4.706 мил.дин.

Обавезе према комитентима износе 31.12.2003. године 223.299 мил.дин.,са следећом структуром:

- 64,7% су обавезе у страној валути,
- 90,4% су обавезе до годину дана,
- 91,9% су обавезе по основу депозита,
- 35,8% су обавезе према предузећима.

Код четири банке, са највећим обавезама према комитентима (изнад 20 млрд.дин.), налази се 52,9% ових обавеза банкарског сектора.

Обавезе према банкама су друга по величини ставка у билансној пасиви банкарског сектора са 39.556 мил.дин.

Износ у мил.дин. учешће у %

ОБАВЕЗЕ ПРЕМА БАНКАМА	Динарске	Девизне	Укупно	Учешће
КРАТКОРОЧНЕ	17.666	6.604	24.270	61,4
1. Депозити	12.612	4.735	17.347	43,9
- трансакциони	10.968	1.532	12.500	31,6
- остали по виђ.	159	232	391	1,0
- краткорочни	1.485	2.971	4.456	11,3
2. Кредити	5.054	1.869	6.923	17,5
ДУГОРОЧНЕ	319	14.967	15.286	38,6
1. Депозити	32	446	478	1,2
2. Кредити	287	14.513	14.800	37,4
3. Ост.фин.обавезе	0	8	8	0,0
УКУПНО	17.985	21.571	39.556	100,0

Обавезе према банкама укључују и обавезе према зависним и повезаним банкама, другим финансијским организацијама, добровољним пензионим фондовима и осигуравајућим организацијама.

Најзначајније обавезе према банкама су, у динарима, трансакциони депозити других банака на основу средстава Министарства финансија и економије РС у износу од 6.968 мил.дин. а у иностраној валути дугорочни кредити од зависних и повезаних банака у износу од 9.587 мил.дин. и од других банака 5.091 мил.дин. (без умањења за текућа доспећа).

Код пет банака са највећим обавезама према банкама (изнад 3 млрд.дин.), налази се 54,6% ових обавеза банкарског сектора.

Депозитни потенцијал банака износи 222.947 мил.дин. или 60,7% укупне пасиве. Повећање депозитног потенцијала је и апсолутно, за 49.452 мил.дин. или за 28,5%, али и релативно са 54,7% пасиве на 60,7%. Ово повећање у 2003. години је уследило првенствено због повећања депозита по виђењу (за 27,6 млрд.дин.), при чему су и краткорочно орочени депозити имали пораст од 47,6% а дугорочно орочени депозити су се више него дуплирали.

Износ у мил.дин.

ДЕПОЗИТНИ ПОТЕНЦИЈАЛ СТРАНИХ БАНАКА	31.12. 2003.	Учешће
Депозити по виђењу	41.269	67,0
- динарски	8.482	13,8
- девизни	32.787	53,2
Краткорочни депозити	18.889	30,7
- динарски	1.214	2,0
- девизни	17.675	28,7
Дугорочни депозити	1.439	2,3
- динарски	15	0,0
- девизни	1.424	2,3
УКУПНО	61.597	100,0

Износ у мил.дин. учешће у %

ДЕПОЗИТИ	31.12.2002.	Учешће	31.12.2003.			Учешће
			укупно	комитен.	банке	
Депозити по виђењу	131.520	75,8	159.074	146.183	12.891	71,3
- динарски	69.454	40,0	72.891	61.764	11.127	32,7
- девизни	62.066	35,8	86.183	84.419	1.764	38,6
Краткорочни депозити	39.705	22,9	58.587	54.131	4.456	26,3
- динарски	12.287	7,1	17.189	15.704	1.485	7,7
- девизни	27.418	15,8	41.398	38.427	2.971	18,6
Дугорочни депозити	2.270	1,3	5.286	4.808	478	2,4
- динарски	755	0,4	982	950	32	0,5
- девизни	1.515	0,9	4.304	3.858	446	1,9
УКУПНО	173.495	100,0	222.947	205.122	17.825	100,0

Када се посматра рачност депозита, 71,3% укупних депозита су депозити по виђењу, краткорочно орочени чине 26,3%, док дугорочни депозити чине 2,4% укупних депозита. Укупни девизни депозити су 131.885 мил.дин. или 59,2% укупних депозита и 65,3% су по виђењу а 31,4% краткорочно орочени.

Структура депозитног потенцијала показује да су највећи депоненти становништво са 38,3% и предузећа 35,7%

Због поређења са претходном годином задржан је термин становништво, који за податке 31.12.2003. године укључује физичка лица, предузетнике и фондације. Само депозити физичких лица учествују у укупним депозитима банкарског сектора са 37,2%.

учешћа у укупним депозитима. Депозити предузећа су најзначајнији у динарском делу депозитног потенцијала банкарског сектора јер чине 43,4% укупних динарских депозита, док су депозити становништва најзначајнији у девизном делу (53,2% укупних девизних депозита).

Структура се побољшала у корист орочених депозита (са 24,2% на 28,7% учешћа у укупним депозитима).

Депозити по виђењу су повећани за 27,6 млрд.дин. од чега су 3,5 млрд.дин. динарски и 24,1 млрд.дин. девизни депозити по виђењу. У структури депозита по виђењу најзначајнији депоненти су предузећа са 64,4 млрд.дин. или 40,5% укупних депозита по виђењу. Депозити становништва чине 35,4% (56,3 млрд.дин.) укупних депозита по виђењу.

Краткорочно орочени депозити су повећани за 18,9 млрд.дин. од чега динарски 4,9 млрд.дин. и девизни 14,0 млрд.дин. У структури краткорочно орочених депозита најзначајније је становништво са 24,9 млрд.дин. или 42,5% укупних краткорочних депозита банкарског сектора.

Далеко најзначајније банке (4) по висини укупног депозитног потенцијала учествују са:

- 63,7% у укупном депозитном потенцијалу банкарског сектора,
- 65,2% у депозитима комитената,
- 47,1% у депозитима банака,
- 68,7% у укупним депозитима по виђењу,
- 50,0% у укупним краткорочним депозитима,
- 65,3% у укупним дугорочним депозитима,
- 74,0% у укупним девизним депозитима.

Капитал банкарског сектора 31.12.2003. године износи 86.303 мил.дин. и представља 23,5% њихове пасиве, а резултат је, првенствено, акцијског капитала у износу од 89.055 мил.дин., резерви из добитка од 5.351 мил.дин., добитка од 7.257 мил.дин. и исказаног губитка као одбитне ставке од 16.373 мил.дин. У односу на стање крајем 2002. године повећање је за 35,7%, а релативно са 20,1% на 23,5% укупне пасиве.

У структури депозита по виђењу:

- 54,2% су у иностраној валути,
- 42,4% су динарски трансакциони депозити.

Износ у мил.дин. учешће у %

31.12.2003.		
	Износ	Учешће
Краткорочно орочени депозити		
- до 3 месеца	29.842,9	51,0
- до 6 месеци	7.695,1	13,1
- до 1 године	11.687,1	19,9
- наменски	1.019,8	1,7
- покриће *	7.004,4	12,0
- код зависних и повезаних банака	765,0	1,3
- текућа доспећа дугорочних депозита	573,2	1,0
УКУПНО	58.587,5	100,0

* Покриће по акредитивима и другим јемствима, дознакама и по платним картицама

Износ у мил.дин.

КАПИТАЛ	31.12.2002.	31.12.2003.
Акцијски капитал	79.447	89.055
Емисиона премија	126	127
Ревалоризационе резерве	16.917	893
Резерве из добитка	4.913	5.351
Добитак	931	7.257
Сопствене акције	162	7
Губитак	38.584	16.373
УКУПНО	63.587	86.303

У структури капитала најзначајније промене су код акцијског капитала, ревалоризационих резерви и губитка. Акцијски капитал је забележио пораст од 9,6 млрд.дин.. Смањење губитка је за 22,2 млрд.дин. а другачији третман ревалоризационих резерви је условио њихово смањење за 16,0 млрд.дин.

Структура капитала по посматраним групама банака (зависно од величине билансне суме), дата је у следећој табели.

Износ у мил.дин.

КАПИТАЛ	I	II	III
Акцијски капитал	31.398	33.281	24.376
Емисиона премија	0	42	85
Ревалоризационе резерве	104	351	437
Законске резерве	3.854	707	789
Добитак	3.656	1.649	1.951
Сопствене акције	0	0	7
Губитак	757	10.891	4.725
УКУПНО	38.257	25.139	22.906

Просечан капитал (овако приказан), по банци, износи 70,0 мил.ЕУР у оквиру I групе банака, 26,3 мил.ЕУР у оквиру II групе, 13,4 мил.ЕУР у оквиру III групе и просечно за банкарски сектор 26,9 мил.ЕУР.

Рекласификовани биланс стања у делу извора средстава, са 31.12.2003. године, по групама банака у складу са њиховом билансном величином, дат је у следећој табели.

СТРУКТУРА ПАСИВЕ

Износ у мил.дин. учешће у %

	I ГРУПА		II ГРУПА		III ГРУПА		УКУПНО	
	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ
Обавезе према банкама	16.275	7,7	18.731	18,2	4.551	8,7	39.557	10,8
Обавезе према комитентима	146.477	68,9	54.264	52,8	22.558	43,2	223.299	60,8
Обавезе за камате и накнаде	125	0,1	243	0,2	47	0,1	415	0,1
Обавезе по основу хартија од вредности	199	0,1	233	0,2	80	0,2	512	0,1
Обавезе из добитка	21	0,0	49	0,1	15	0,0	85	0,0
Остале обавезе из пословања	5.341	2,5	1.010	1,0	1.066	2,0	7.417	2,0
Одложени негативни goodwill	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Резервисања	3.478	1,6	1.984	1,9	746	1,4	6.208	1,7
Остале обавезе и пасивна временска разграничења	2.254	1,1	1.182	1,2	252	0,5	3.688	1,0
Одложене пореске обавезе	0	0,0	0	0,0	3	0,0	3	0,0
Обавезе	174.170	82,0	77.696	75,6	29.318	56,1	281.184	76,5
Капитал	38.257	18,0	25.139	24,4	22.906	43,9	86.302	23,5
УКУПНА ПАСИВА	212.427	100,0	102.835	100,0	52.224	100,0	367.486	100,0

Код највећих банака (из прве групе банака) налази се 65,6% укупних обавеза према комитентима банкарског сектора, односно 146,5 млрд.дин. а које чине 68,9% пасиве ових банака, као и 41,1% обавеза према банкама банкарског сектора (16,3 млрд.дин.). У оквиру ове две ставке, 89,4% су депозити (145,5 млрд.дин.). Ове банке су у својим билансима са 31.12.2003. године приказале 65,3% депозитног потенцијала банкарског сектора, 67,6% свих депозита по виђењу, 58,4% свих краткорочних и 71,4% укупних дугорочних депозита, као и 67,5% девизних депозита банкарског сектора. Иако се код ових банака налази и 44,3% укупног капитала, он чини 18,0% извора средстава код тих банака.

Код банака из II групе налази се 47,4% обавеза банкарског сектора према другим банкама, 18,7 млрд. дин., од чега су кредити добијени од других банака сса 13 млрд.дин. То су пре свега дугорочни девизни кредити, од чега 4,6 млрд.дин. по основу Париског и Лондонског клуба поверилаца код једне банке са Косова код које није спроведена конверзија, као и 3 млрд.дин. обавеза према Међународној банци за обнову и развој. Ове банке имају и највећи акцијски капитал 33,3 млрд.дин. али је због исказаног губитка од 10,9 млрд.дин. капитал у пасиви 25,1 млрд.

Банке из III групе се у изворима ослањају такође на депозите (47,7% учешћа у пасиви ових банака) иако је код ових банака учешће капитала у пасиви највеће (43,9%).

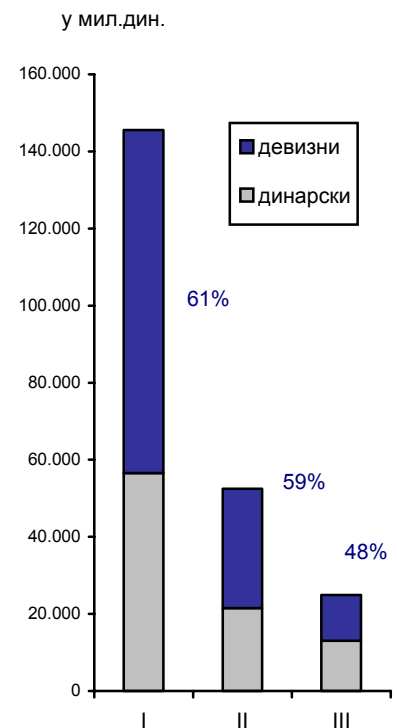
Банке из I групе имају највећи износ депозита по запосленом 13.420 хиљ.дин., II група има 8.685 хиљ.дин., III 4.585 хиљ.дин. а банкарски сектор просечно 9.989 хиљ.дин. по запосленом.

Све банке имају веће учешће девизних од динарских депозита, осим банака III групе код којих су, у делу депозита по виђењу, значајнији динарски од девизних.

Износ у мил.дин.

ДЕПОЗИТИ	I	II	III
Депозити по виђењу	107.540	34.384	17.150
динарски	47.334	15.621	9.936
девизни	60.206	18.763	7.214
Краткорочни депозити	34.201	17.321	7.065
динарски	8.450	5.722	3.017
девизни	25.751	11.599	4.048
Дугорочни депозити	3.776	789	721
динарски	725	167	90
девизни	3.051	622	631
УКУПНО	145.517	52.494	24.936

ДЕПОЗИТНИ ПОТЕНЦИЈАЛ

б) Актива

У структури **активе**, са 31.12.2003. године, на нивоу банкарског сектора, највеће учешће имају пласмани комитентима са 52,9% (194,3 млрд.дин.) и пласмани банкама са 13,1% (48,2 млрд.дин.).

СТРУКТУРА АКТИВЕ

Износ у мил.дин. учешће у %

	31.12.2003.	
	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ
Готовина и готовински еквиваленти	40.555,1	11,1
Депозити код централне банке и хартије од вредности које се могу рефинансирати код централне банке	31.133,7	8,5
Потраживања за камату и накнаду	1.836,2	0,5
Пласмани банкама	48.191,0	13,1
Пласмани комитентима	194.295,2	52,9
Хартије од вредности и други пласмани којима се тргује	1.179,5	0,3
Хартије од вредности које се држе до доспећа	7.759,0	2,1
Учешћа у капиталу и остале хартије од вредности расположиве за продају	5.557,3	1,5
Нематеријална улагања	1.121,5	0,3
Основна средства	25.738,0	7,0
Остала средства и активна временска разграничења	10.048,3	2,7
Одложена пореска средства	70,9	0,0
УКУПНА АКТИВА	367.485,7	100,0

Од укупно приказане готовине и готовинских еквивалената банкарског сектора 31.12.2003. године, 82,9% је у иностраној валути.

Банке су на рачунима обавезне резерве код НБС (динарске и девизне) издвојиле 25.743 мил.дин. или 7,0% укупне билансне aktive. То представља повећање у односу на крај 2002. године од 5.638 мил. дин. односно за 0,7 процентних поена учешћа у укупној билансној активи.

Пласмани комитентима, највећа ставка у билансној активи банкарског сектора 31.12.2003. године, износе 194,3 млрд.дин. и резултат су извршених пласмана од

254,6 млрд.дин., појединачне исправке вредности од 29,7 млрд.дин. и опште исправке вредности од 30,6 млрд.дин.

Пласмани комитентима (у бруто износу) су:

- 53,5% дати у динарима,
- 60,5% дати на рок до годину дана,
- умањени за 11,6% по основу појединачне исправке вредности (првенствено у делу краткорочних девизних кредита),
- умањени за 12,0% по основу опште исправке вредности (првенствено у делу дугорочних девизних кредита),
- 41,2% су дати од стране 4 банке (у нето износу).

За одржавање девизне ликвидности ради обезбеђења исплате девизних штедних улога, банке су код НБС издвојиле 32.874 мил.дин. или преко 480 мил.ЕУР, односно 200 мил.ЕУР више него крајем 2002. године. Овако издвојена девизна средства се по новим билансним шемама налазе у оквиру пласмана банкама, док су се раније налазила у оквиру депозита код НБС. Код 2 банке налази се 43,2% ових пласмана а код 7 банака (3 стране и 4 домаће) чак 79,0%.

Износ у мил.дин. учешће у %

ПЛАСМАНИ КОМИТЕНТИМА	БРУТО	ПОЈЕД. ИСП. ВРЕД.	ОПШТА ИСП. ВРЕД.	НЕТО	УЧЕШЋЕ
Краткорочни	154.053	24.902	7.278	121.873	62,7
- динарски	104.932	8.035	5.518	91.379	47,0
- девизни	49.121	16.867	1.760	30.494	15,7
Дугорочни	100.504	4.751	23.331	72.422	37,3
- динарски	31.369	257	3.312	27.800	14,3
- девизни	69.135	4.494	20.019	44.622	23,0
УКУПНО	254.557	29.653	30.609	194.295	100,0
- динарски	136.302	8.292	8.830	119.180	61,3
- девизни	118.255	21.361	21.779	75.115	38,7

Секторска структура пласмана комитентима показује да пласмани предузећима учествују са:

- 67,5% у укупним бруто пласманима комитентима банкарског сектора,
- 54,4% у појединачној исправци вредности,
- 91,0% у општој исправци вредности,
- 65,8% у укупним нето пласманима свих банака,
- 31,0% у укупним нето краткорочним пласманима у страниој валути, првенствено јер су овде значајније стране банке са учешћем од 54,4%,

У складу са Међународним рачуноводственим стандардима и изменама у контном оквиру и билансним шемама, а са чијом се применом почело за завршни рачун за 2003. годину, стране банке су укључене код страних лица, односно у оквиру комитената, за разлику од ранијих периода када су се налазиле у оквиру банака.

- преко 80% дугорочних девизних кредита комитентима је код банака које су имале обавезу да спроведу други круг конверзије обавеза по основу Париског клуба поверилаца.

Подаци о наплативости краткорочних пласмана комитентима са 31.12.2003. године су дати у следећој табели.

ПЛАСМАНИ КОМИТЕНТИМА	Износ у мил.дин. учешће у %	
	31.12.2003.	УЧЕШЋЕ
Краткорочни кредити и пласмани комитентима (брutto)	112.861	81,3
Доспела потраживања	25.925	18,7
УКУПНО	138.786	100,0
Текућа доспећа дугорочних пласмана	15.267	
УКУПНО БРУТО	154.053	
Исправка вредности	32.180	20,9 ⁷
- појединачна	24.902	
- општа	7.278	
УКУПНО НЕТО	121.873	

У оквиру пласмана датих комитентима који доспевају у року од године дана (154,1 млрд.дин.), за сваки пети динар је извршена исправка вредности (појединачна или општа) –32,2 млрд.дин. Код девизних краткорочних пласмана комитентима извршена је исправка вредности у износу од 18,6 млрд.дин., што чини 37,9% бруто износа ових пласмана. Половина исправке се односи на једну банку и њене пласмане страним правним лицима.

Код укупних дугорочних кредита комитентима (100,5 млрд.дин.) банке су извршиле исправку вредности у укупном износу од 28,1 млрд.дин. односно 27,9% бруто износа. У оквиру овог износа пласмани предузећима у иностранству су исправљени за 23,8 млрд.дин.

О квалитету пласмана предузећима (у оквиру укупних пласмана комитентима) говори податак да се код краткорочних динарских пласмана комитентима од укупно исказане појединачне исправке вредности, 93,3% односи на исправку вредности пласмана предузећима, а од укупне опште исправке пласмана комитентима по основу дугорочних девизних кредита 98,6% се односи на предузећа.

31.12. 2003.	
НЕТО ПЛАСМАНИ	Учешће пласмана предузећа у укупним нето пласманима комитентима
Краткорочни	
- динарски	69,2%
- девизни	31,0%
Дугорочни	
- динарски	71,0%
- девизни	79,4%

⁷ Посматрано у односу на ставку Укупно бруто

Пласмани комитентима дати од стране страних банака, са 31.12.2003. године, чине 18,6% укупних пласмана комитентима банкарског сектора (брutto), односно 24,5% тих пласмана у динарима и 11,7% у страној валути. Банке у претежном страном власништву су 70,6% пласмана комитентима дале у динарима, односно 75,8% са роком до једне године (брutto), а од дугорочних кредитних пласмана 84,9% је такође дато у динарима. Преко половине (64,4%) пласмана комитентима страних банака (нето) исказале су три стране банке.

Краткорочно орочена средства у страној валути код страних банака износе 14,8 млрд.дин. од чега су ова средства у билансима страних банака 7,1 млрд. дин. Код четири банке (две домаће и две стране) налази се 57,3% ових пласмана.

Износ у мил.дин. учешће у %

ПЛАСМАНИ КОМИТЕНТ.	БРУТО	ПОЈЕД. ИСП. ВРЕД.	ОПШТА ИСП. ВРЕД.	НЕТО	УЧЕШ.
Краткорочни	35.855	676	596	34.583	75,7
- динарски	23.690	529	542	22.619	49,5
- девизни	12.165	147	54	11.964	26,2
Дугорочни	11.463	2	334	11.127	24,3
- динарски	9.738	2	306	9.430	20,6
- девизни	1.725	0	28	1.697	3,7
УКУПНО	47.318	678	930	45.710	100,0
- динарски	33.428	531	848	32.049	70,1
- девизни	13.890	147	82	13.661	29,9

О већој наплативости кредита код страних банака говори и податак да је бруто износ умањен за свега 1,4% по основу појединачне и 2,0% по основу опште исправке вредности, као и да је учешће страних банака у краткорочним кредитима и пласманима комитентима банкарског сектора (у бруто и нето износу) сса 20% док ове банке учествују у укупној исправци вредности банкарског сектора са 2,7% а у доспелим потраживањима са 5,0%.

Друга по величини ставка у билансној активи банкарског сектора са 31.12.2003. године су пласмани банкама са 13,1% учешћа у износу од 51,2 млрд.дин. бруто, односно после извршених исправки вредности од 3,0 млрд.дин. у нето износу од 48,2 млрд.дин. Структура ових пласмана (у бруто износу) је следећа:

- 84,0% дати у страној валути,
- 90,3% дати на рок до годину дана,

- умањени за 3,2% по основу појединачне исправке вредности (првенствено у делу краткорочних девизних кредита),
- умањени за 2,6% по основу опште исправке вредности (првенствено у делу краткорочних девизних кредита),
- 60,3% су дати од стране 4 банке (у нето износу).

Износ у мил.дин. учешће у %

ПЛАСМАНИ БАНКАМА	БРУТО	ПОЈЕД. ИСП. ВРЕД.	ОПШТА ИСП. ВРЕД.	НЕТО	УЧЕШЋЕ
Краткорочни	46.235	1.219	738	44.278	91,9
- динарски	7.861	190	128	7.543	15,7
- девизни	38.374	1.029	610	36.735	76,2
Дугорочни	4.950	440	597	3.913	8,1
- динарски	318	134	0	184	0,4
- девизни	4.632	306	597	3.729	7,7
УКУПНО	51.185	1.659	1.335	48.191	100,0
- динарски	8.179	324	128	7.727	16,0
- девизни	43.006	1.335	1.207	40.464	84,0

Пласмани банакама садрже и позицију депоноване девизне штедње код НБС, у складу са Одлуком о мерама за одржавање девизне ликвидности банака ради обезбеђења исплате девизних штедних улога (у висини од 50% од тих девизних улога), у износу од 32,9 млрд.дин. Након умањења за 34,1 млрд.дин. пласмана НБС, пласмани само банакама износе 14,1 млрд.дин. или 3,8% билансне активе. Односно, ако се овоме додају пласмани које је банкарски сектор извршио банакама у иностранству од укупно 16,6 млрд.дин. то је укупно 30,7 млрд.дин. или 8,3% билансне активе.

У оквиру укупне девизне штедње депоноване код НБС ради обезбеђења исплате девизних штедних улога, 32.874 мил. дин., банке из I групе депоновале су 24.609 мил.дин. или 11,6% билансне активе тих банака, банке из II групе депоновале су 6.041 мил.дин. или 5,9% билансне активе тих банака а банке из III групе 2.224 мил.дин. или 4,2%.

Преко половине пласмана комитентима банкарског сектора у 2003. години пласирано је од стране банака из I групе. Као и код остале две групе банака, за пласмане комитентима је извршена исправка вредности у много већем проценту код девизних кредита у односу на динарске. Код банака из I групе, односно III групе, по једна банка је извршила исправку вредности дугорочних девизних кредита у висини преко половине укупне исправке вредности тих група банака, а код II групе две банке су приказале исправку вредности од преко 80%

исправке вредности те групе банака. Код свих група се ради о банкама које су имале обавезу да спроведу други круг конверзије обавеза по основу Париског клуба поверилаца.

Износ у мил.дин.

ПЛАСМАНИ КОМИТЕНТ.	I		II		III	
	динари	девизе	динари	девизе	динари	девизе
Краткорочни						
- бруто	63.486	24.642	25.906	9.513	15.541	14.965
- укупна исправка (учешће у бруто)	7.312	7.347	3.296	1.717	2.945	9.563
- нето	11,5%	29,8%	12,7%	18,0%	18,9%	63,9%
Дугорочни						
- бруто	56.174	17.295	22.610	7.796	12.596	5.402
- укупна исправка (учешће у бруто)	19.431	30.919	9.269	31.152	2.669	7.064
- нето	2.289	11.348	991	9.452	288	3.714
	11,8%	36,7%	10,7%	30,3%	10,8%	52,6%
	17.142	19.571	8.278	21.700	2.381	3.350

Посматрајући заједно пласмане комитентима и пласмане дате банкама (без депоноване девизне штедње код НБС), њихово учешће у билансној активи је највеће код банака II групе 73,8%, код банака из I групе је 56,0% а из III групе 51,2%. Банке из III групе имају највеће учешће готовине и готовинских еквивалената 15,7% (од 25 банака код њих 8 је учешће преко 20%), као и основних средстава 11,1%.

Рекласификовани биланс стања у делу пласмана средстава, са 31.12.2003. године, по групама банака у складу са њиховом билансном величином, дат је у следећој табели.

Учешће у %

УЧЕШЋЕ У БИЛАНСНОЈ АКТИВИ	ГРУПА		
	I	II	III
Депонована девизна штедња код НБС	11,6	5,9	4,3
Динарска и девизна обавезна резерва	7,7	5,8	6,5
Готовина и готовински еквиваленти	10,7	9,3	15,7

Имобилизација средстава код банака у већинском власништву страног капитала је нешто већа када се у обзир узму депонована девизна штедња, обавезна резерва и готовина. Међутим, ове банке немају у дугорочним девизним пласманима (сва 12% у активи банкарског сектора) потраживања од комитената по основу Париског и Лондонског клуба.

Учешће у %

УЧЕШЋЕ У БИЛАНСНОЈ АКТИВИ	
Депонована девизна штедња код НБС	14,9
Динарска и девизна обавезна резерва	5,0
Готовина и готовински еквиваленти	7,2

СТРУКТУРА АКТИВЕ

Износ у мил.дин. учешће у %

	I ГРУПА		II ГРУПА		III ГРУПА		УКУПНО	
	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ	ИЗНОС	УЧЕШЋЕ
Готовина и готовински еквиваленти	22.774	10,7	9.565	9,3	8.216	15,7	40.555	11,1
Депозити код централне банке и хартије од вредности које се могу рефинансирати код централне банке	18.360	8,6	7.863	7,6	4.911	9,4	31.134	8,5
Потраживања за камату и накнаду	1.030	0,5	479	0,5	327	0,6	1.836	0,5
Пласмани банкама	33.512	15,8	9.434	9,2	5.245	10,1	48.191	13,1
Пласмани комитентима	110.182	51,9	60.383	58,7	23.730	45,4	194.295	52,9
Хартије од вредности и други пласмани којима се тргује	719	0,3	128	0,1	333	0,6	1.180	0,3
Хартије од вредности које се држе до доспећа	2.860	1,3	3.156	3,1	1.743	3,3	7.759	2,1
Учешћа у капиталу и остале хартије од вредности расположиве за продају	2.059	1,0	2.653	2,6	845	1,6	5.557	1,5
Нематеријална улагања	472	0,2	332	0,3	318	0,6	1.122	0,3
Основна средства	12.911	6,1	7.063	6,9	5.764	11,1	25.738	7,0
Остала средства и активна временска разграничења	7.548	3,6	1.738	1,7	762	1,5	10.048	2,7
Одложена пореска средства	0	0,0	41	0,0	30	0,1	71	0,0
УКУПНА АКТИВА	212.427	100,0	102.835	100,0	52.224	100,0	367.486	100,0

Рочна структура извора и средстава на дан 31.12.2003. године показује усклађеност банака по овом основу.

		Износ у мил.дин.	
		31.12.2002.	31.12.2003.
ПАСИВА	Краткорочни извори	184.445	237.045
	Дугорочни извори и капитал	132.133	130.441
	УКУПНО:	316.578	367.486
АКТИВА	Краткорочна потраживања	209.011	255.100
	Дугорочна потраживања	107.567	112.386
	УКУПНО:	316.578	367.486

На основу рекласификованих биланса стања банака састављени су **девизни и динарски подбиланс** банкарског сектора.

		Износ у мил.дин. учешће у %	
		31.12.2002.	31.12.2003.
ПАСИВА			
Девизни подбиланс	132.477	174.504	
Учешће у пасиви	41,8	47,5	
АКТИВА			
Девизни подбиланс	159.891	166.054	
Учешће у активи	50,5	45,2	

Девизна пасива банкарског сектора је 31.12.2003. године била за 5,1% већа од девизне активе. Најзначајније ставке девизне пасиве су обавезе према комитентима (144,6 млрд.дин.) и обавезе према банкама (21, 6 млрд.дин.) док су на страни активе то пласмани комитентима (75,1 млрд.дин.), пласмани банкама (40,5 млрд.дин.) и готовина и готовински еквиваленти (33,6 млрд.дин.).

в) Квалитет активе

Класификација билансне активе и ванбилансних ставки банака према степену наплативости, збирно за све банке, са стањем на дан 31.12.2003. године показује да је од укупне (билансне и ванбилансне) суме у износу од 746.151 мил.дин. класификовано 41,5% или 309.484 мил.дин.

Са 31.12.2003. године, у поређењу са 31.12.2002. године, актива банкарског сектора⁸ са аспекта класификације према степену наплативости је дата у следећој табели.

Категорија	Издвајање	Износ у мил.дин.					
		31.12.2002.		31.12.2003.			
		Класификована актива*	Посебна резерва	Класификована актива*	Посебна резерва		
	Износ	Учешће	Износ	Учешће			
А	2	127.886	63,2%	2.558	161.646	63,1%	3.233
Б	5	25.336	12,5%	1.267	37.008	14,4%	1.850
В	25	10.218	5,1%	2.555	20.885	8,1%	5.221
Г	50	26.739	13,2%	13.370	21.667	8,5%	10.834
Д	100	12.204	6,0%	12.204	15.074	5,9%	15.074
УКУПНО		202.383	100,0%	31.954	256.280	100,0%	36.212

* Класификована актива после одбитних ставки

Лоша актива (актива класификована у В, Г и Д категорије) износи 57.626 мил.дин. и учествује у укупно класификованој активи (после одбитних ставки) са 22,5%. Иако је у односу на 31.12.2002. године апсолутно повећање лоше активе за 8.465 мил.дин. или 17,2%, релативно је дошло до пада са 24,3% учешћа на 22,5%. Такође, учешће лоше активе у укупној билансној активи и ванбилансним ставкама смањило се са 9,5% у 2002. години на 7,9% на крају 2003. године а потенцијалних губитака у капиталу са 51,4% на 43,8%.

Код три банке учешће лоше активе у билансној активи и ванбилансним ставкама износи преко 30%.

Потенцијални губици банкарског сектора су повећани у 2003. години за 4.258 мил.динара или за 13,3% у односу на 2002. годину.

На три банке са највећим износом потенцијалних губитака односи се 54,4% потенцијалних губитака банкарског сектора.

Код три банке лоша актива је већа од капитала тих банака, а код 2 банке три пута већа од износа њиховог капитала.

⁸ Без података за Борску банку а.д. Бор

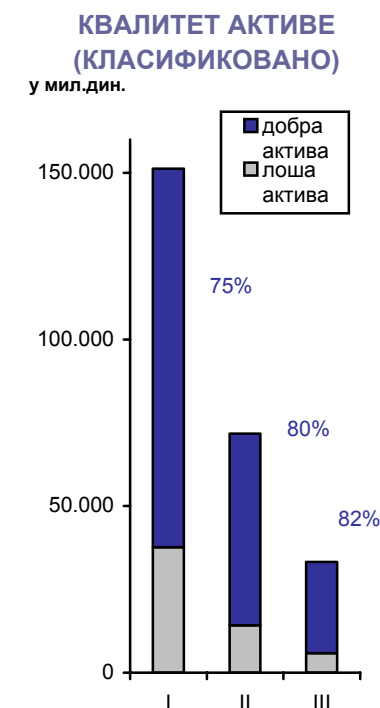
Примена Међународних рачуноводствених стандарда на завршни рачун за 2003. годину захтевала је другачији третман посебне резерве банака за обезбеђење од потенцијалних губитака по активи и ванбилансним ставкама одређеног степена наплативости. Наиме, резерве за идентификоване губитке (за потраживања класификована у категорије Б, В, Г и Д), формирају се на терет расхода и евидентирају као индиректни отпис пласмана по билансној активи (општа исправка вредности) и као резервисања за губитке по ванбилансној активи. Резерве за неидентификоване губитке (за потраживања класификована у категорију А), по билансним и ванбилансним ставкама формирају се из нераспоређене добити и евидентирају у оквиру резерви из добити.

Квалитет aktive, посматрано по групама банака, показује да највеће банке учествују у укупној активи која се класификује са 59% а 63,6% у укупним потенцијалним губицима, односно 65,3% у лошој активи. Три банке из ове групе банака имају 54,4% укупних потенцијалних губитака банкарског сектора и 56,5% укупно приказане лоше aktive. Сваки десети динар пласиран у лошу активу налази се код банака из треће групе а сваки четврти код банака из друге групе.

Учешће лоше aktive у укупној активи се креће од 10,3% код I групе банака до 5,2% код II групе банака.

Покривеност потенцијалних губитака капиталом је најбоља код најмањих банака, код којих потенцијални губици чине 20,9% капитала ових банака, док је то код банака I групе 61,7%.

Шест банака учествује у укупним потенцијалним губицима банкарског сектора са 71,4%.

КВАЛИТЕТ АКТИВЕ

Износ у мил.дин. учешће у %

КЛАСИФИКАЦИЈА	УКУПНО	Учеш.	I	Учеш.	II	Учеш.	III	Учеш.
А	161.646	63,1	88.579	58,6	49.913	69,6	23.154	69,6
Б	37.008	14,4	25.096	16,6	7.622	10,6	4.290	12,9
В	20.885	8,1	14.641	9,7	4.648	6,5	1.596	4,8
Г	21.667	8,5	13.221	8,7	7.160	10,0	1.286	3,9
Д	15.074	5,9	9.745	6,4	2.379	3,3	2.950	8,8
УКУПНО	256.280	100,0	151.282	100,0	71.722	100,0	33.276	100,0
Пот.губици	36.212		23.043		8.500		4.669	
Лоша акт.	57.626		37.608		14.187		5.831	
Лоша актива/ укупна актива	7,9		10,3		5,2		6,2	
Потен.губ./ капитал	43,8		61,7		36,9		20,9	

4. СТРУКТУРА БИЛАНСА УСПЕХА

а) Финансијски резултат

Банке су за период 01.01.-31.12.2003. године исказале у нето износу (укупна добит умањена за укупан губитак) негативан **финансијски резултат**, после опорезивања, у износу од 1.090 мил.дин.

	Износ у мил.дин.			
	31.12.2002.		31.12.2003.	
	Износ	Број банака	Износ	Број банака
1.ГУБИТАК	28.318	23	7.105	13
2.ДОБИТАК	910	26	6.015	34
ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ (2-1)	-27.408	49	-1.090	47

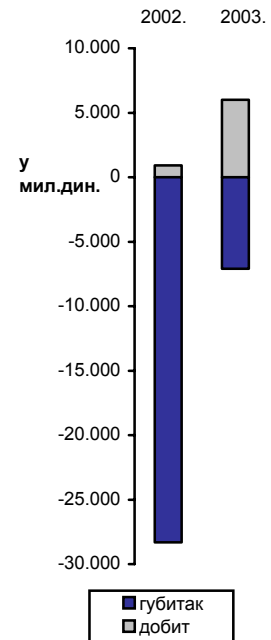
За период 01.01.- 31.12.2003. године, од укупног броја банака, 13 банака је пословало са губитком. Укупно исказани губици износе 7.105 мил.дин. Преко половине укупног губитка (сва 62%) исказале су две банке.

Позитиван финансијски резултат у укупном износу од 6.015 мил.дин. исказале су 34 банке. Две банке су исказале сва 48% укупно исказане добити.

б) Приходи и расходи

Из збирног рекласификованог биланса успеха банака за период 01.01.-31.12.2003. године, произилази да су у **структури прихода и расхода** најзначајнији приходи по основу позитивних курсних разлика (47,7% укупних прихода), односно расходи по основу негативних курсних разлика (44,2% укупних расхода).

ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ

И у 2002. и 2003. години пословало је истих 10 банака са губитком, односно 14 банака са добитком, док су остале банке углавном побољшале свој финансијски резултат.

Од 11 банака у већинском власништву страног капитала, 7 банака је остварило добит после опорезивања од укупно 1,3 млрд.дин. а 4 банке су пословале са губитком од 0,5 млрд.дин.

Износ у мил.дин.

	31.12.2003.
Приходи од камата	23.261
Расходи од камата	4.657
Нето добитак од камата	18.604
Приходи од накнада и провизија	16.568
Расходи од накнада и провизија	4.098
Нето добитак од накнада и провизија	12.470
Нето добитак од камата, накнада и провизија	31.074
Нето добитак по основу продаје харт.од вред.	791
Нето приходи од курсних разлика	3.377
Приходи од дивиденди и учешћа	76
Остали пословни приходи	13.651
Расходи индиректних отписа пласмана и резервисања	-24.319
Остали пословни расходи	-28.159
Нето приходи од промене вредности имовине и обавеза	2.404
Губитак из редовног пословања	-1.105
Нето ванредни приходи	50
Губитак пре опорезивања	-1.055
Порез на добит	-35
Губитак после опорезивања	-1.090

Индекс раста прихода по основу камата је 121, односно пораст за 4.029 мил.дин. а накнада 169 или за 6.763 мил.дин. што указује на пораст значаја других банкарских производа, поред традиционалног – кредита.

Збирни рекласификовани биланс успеха свих банака показује да су 36,4% укупних прихода за 2003. годину банке оствариле по основу камата и накнада (39.829 мил.дин.). У структури прихода од камата најзначајнија су предузећа са 62,3% и становништво са 17,4%. На страни расхода по основу камата највеће учешће имају становништво са 34,6% и предузећа са 25,0%.

Друга по величини ставка укупних расхода су оперативни расходи у износу од 25.111 мил.дин. односно 22,7% учешћа. У оквиру њих, 15.027 мил.дин. су трошкови пословања а 10.084 мил.дин. трошкови нето зарада, пореза, доприноса и осталих личних расхода. Распон у коме се крећу трошкови нето зарада, пореза, доприноса и осталих личних расхода по једном запосленом (из децембра месеца 2003. године) су од 144 хиљ.дин. код једне банке са Косова до 1.368 хиљ.дин. код једне стране банке. Просек за банкарски сектор је 452 хиљ.дин.

У билансу стања са 31.12.2003. године банке су приказале потраживања по основу камата у укупном износу од 4.944 мил.дин. (21,3% укупно фактурисане камате у 2003. години) за коју је извршена исправка вредности (појединачна и општа) од 3.545 мил.дин. или за 71,7%.

Расходи индиректних отписа пласмана и резервисања износе 24.319 мил.дин. односно 22,0% укупних расхода. Банке су са 31.12.2003. године теретиле расходе по основу појединачних отписа пласмана за 15.133 мил.дин. а по основу општих отписа пласмана билансних позиција за 8.133 мил.дин. и ванбилансних позиција за 945 мил.дин.

	Износ у мил.дин.			
	31.12.2002.		31.12.2003.	
	Износ	Учешће	Износ	Учешће
ПРИХОДИ				
Камата	19.232	33,1	23.261	21,3
Накнада и провизија	9.805	16,8	16.568	15,1
Други финансијски	2.400	4,1	53.097	48,5
Оперативни	428	0,7	376	0,3
Укидање резервисања	15.748	27,1	8.444	7,7
Непословни и ванредни	10.568	18,2	4.902	4,5
Приходи од промене вредности имовине и обавеза	0	0,0	2.799	2,6
УКУПНИ	58.181	100,0	109.447	100,0
РАСХОДИ				
Камата	5.157	6,0	4.657	4,2
Накнада и провизија	3.355	3,9	4.098	3,7
Други финансијски	1.770	2,1	48.853	44,2
Оперативни	16.380	19,2	25.111	22,7
Резервисања	20.588	24,1	9.185	8,3
Непословни и ванредни	38.162	44,7	18.203	16,5
Расходи од промене вредности имовине и обавеза	0	0,0	395	0,4
УКУПНИ	85.412	100,0	110.502	100,0
Порези и доприноси	177		35	
Финансијски резултат	-27.408		-1.090	

И поред пораста прихода од камата за 4.029 мил.дин.и накнада за 6.763 мил.дин. учешће у укупним приходима банкарског сектора се смањује из године у годину. Ово једним делом услед снижавања активних каматних стопа пословних банака, а у 2003. години и услед исказаних великих позитивних курсних разлика.

У хиљ.дин.	
31.12. 2003.	
БАНКЕ	Трошкови зарада (брото) по једном запосленом*
стране	588,1
државне	441,4
приватне	422,5
за банкарски сектор	451,8

У расходима индиректних појединачних отписа пласмана банкарског сектора, три банке учествују са 48,5% а у расходима индиректних општих отписа пласмана билансних позиција са 44,7%.

Пондерисане активне каматне стопе пословних банака су и током 2003. године имале пад од 1,27% у јануару до 1,18% у децембру.

Три банке су исказале сса 19 млрд.дин. позитивних курсних разлика или 36,3% прихода банкарског сектора по овом основу.

У 2003. години је настављено са порастом оперативних трошкова за 8.731 мил.дин. и погоршањем односа нето оперативних расхода и нето прихода од камата и накнада. Наиме, у 2002. години нето оперативни расходи су покривани са 77,7% нето прихода од камата и накнада а у 2003. години са 79,6%.

ПОКАЗАТЕЉИ	У %	
	31.12.2002.	31.12.2003.
Приходи од камата и накнада у односу на укупне приходе	49,9	36,4
Приходи од камата и накнада у односу на укупну активу	5,6	5,3
Расходи од камата и накнада у односу на укупне расходе	9,9	7,9
Расходи од камата и накнада у односу на укупну пасиву	1,6	1,2
Оперативни расходи у односу на укупне расходе	19,2	22,7
Нето оперативни расходи у односу на нето приходе од камата и накнада	77,7	79,6
Нето губитак у односу на акцијски капитал	-34,5	-1,2

Структура прихода и расхода, са аспекта груписања банака по величини билансне суме, показује:

- Једино су банке из I групе оствариле позитиван финансијски резултат (после опорезивања) од 2.982 мил.дин. Ове банке имају највеће учешће камата и накнада (и на страни прихода и на страни расхода), као и најмање учешће других финансијских прихода/ расхода односно курсних разлика. Код 3 банке из ове групе налази се 64,8% укупних прихода од укидања неискоришћених отписа пласмана и резервисања као и 48,5% укупних индиректних појединачних отписа пласмана. У односу на број запослених, ова група банака има највећи износ билансне активе, али и највише оперативне трошкове по запосленом. Међутим има и највећу покривеност ових трошкова приходима од камата и накнада.

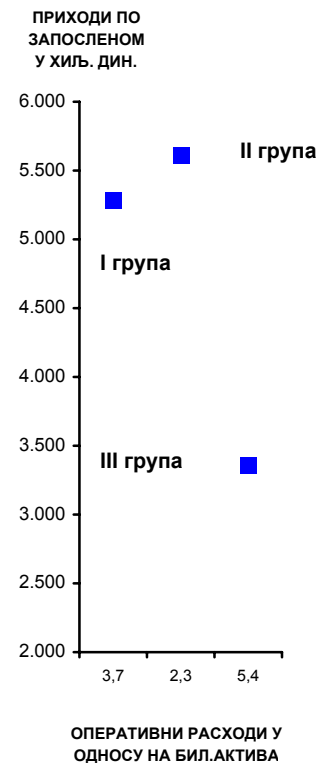
Код страних банака, и у укупним приходима и у укупним расходима сса 70% учешћа односи се на приходе, односно расходе, по основу курсних разлика.

Однос нето оперативних расхода и нето прихода од камата и накнада у 2003. години се погоршао услед пораста оперативних трошкова за 53,3% а прихода од камата и накнада за 37,2%.

ПОКАЗАТЕЉИ	У %		
	I	II	III
Приходи од камата и накнада у односу на укупне приходе	40,5	28,5	38,4
Приходи од камата и накнада у односу на укупну активу	6,4	3,4	7,4
Расходи од камата и накнада у односу на укупне расходе	10,3	5,4	5,8
Расходи од камата и накнада у односу на укупну пасиву	1,5	0,7	1,2
Оперативни расходи у односу на укупне расходе	24,7	18,3	25,3
Нето оперативни расходи у односу на нето приходе од камата и накнада	75,6	84,0	85,8

- Банке из II групе су оствариле негативан финансијски резултат (после опорезивања) од 2.049 мил.дин. Ове банке имају натпросечно учешће прихода и расхода по основу курсних разлика (првенствено код једне стране банке), услед чега и највише укупне приходе по запосленом. Такође су банке са најнижим учешћем оперативних расхода у укупним расходима, као и у односу на укупну билансну активу. С друге стране, имају и најниже приходе (и расходе) по основу камата који нису могли да покрију непословне и ванредне расходе и расходе резервисања.
- Банке из III групе су оствариле негативан финансијски резултат (после опорезивања) од 2.023 мил.дин. Оперативни расходи су са учешћем од 25,3% у укупним расходима ове групе банака, што је изнад просека за банкарски сектор који износи 22,7%. Такође су исказале далеко највише оперативне расходе у односу на билансну активу и укупне депозите. Број запослених у овим банкама је далеко највећи када се посматра билансна актива по запосленом и укупни приходи по запосленом.

Износ у мил.дин. однос у %

ПОКАЗАТЕЉИ	I	II	III	УКУПНО БАНКЕ
Билансна актива по запосленом	19.600	17.014	9.604	16.465
Укупни приходи по запосленом	5.284	5.611	3.360	4.904
Оперативни расходи по запосленом	1.236	1.089	944	1.125
Некаматни приходи у односу на укупне прих.	77,6	81,1	77,9	78,7
Приходи од накнада у односу на укупне прих.	18,1	9,6	16,3	15,1
Оперативни расходи у односу на укупну активу	3,7	2,3	5,4	3,4
Оперативни расходи у односу на укупне депозите	9,2	12,5	20,6	11,3

Стране банке имају:

- у укупним приходима и укупним расходима око 70% учешће курсних разлика (високо учешће потраживања и обавеза са девизном клаузулом),
- мање учешће камата и накнада од просека за банкарски сектор (висока обавезна резерва, депонована средства код НБС и орочена средства код страних банака),
- највише оперативне расходе по запосленом али најмање у односу на укупне депозите.

СТРУКТУРА ПРИХОДА И РАСХОДА ПО ГРУПАМА БАНАКА

Износ у мил.дин. учешће у %

	I ГРУПА		II ГРУПА		III ГРУПА		УКУПНО	
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	Износ	Учешће	Износ	Учешће
ПРИХОДИ								
Камата	12,815	22.4	6,410	18.9	4,036	22.1	23.261	21,3
Накнада	10,357	18.1	3,238	9.6	2,973	16.3	16.568	15,1
Други финанс.	22.384	39.1	21.681	63.9	9,032	49.4	53.097	48,5
Оперативни	123	0.2	126	0.4	127	0.7	376	0,3
Укидање резервисања	6,507	11.3	791	2.3	1,146	6.3	8.444	7,7
Непословни и ванредни	2,408	4.2	1,660	4.9	834	4.5	4.902	4,5
Приходи од промене вред. имов. и обав.	2.669	4,7	7	0,0	123	0,7	2.799	2,6
УКУПНИ	57,263	100.0	33,913	100.0	18,271	100.0	109.447	100,0
РАСХОДИ								
Камата	2,733	5.0	1,302	3.6	622	3.1	4.657	4,2
Накнада	2,891	5.3	656	1.8	551	2.7	4.098	3,7
Други финанс.	20.560	37.9	19.748	55.0	8,545	42.1	48.853	44,2
Оперативни	13,394	24.7	6,584	18.3	5,133	25.3	25.111	22,7
Резервисања	3,729	6.9	3,410	9.5	2,046	10.1	9.185	8,3
Непословни и ванредни	10,597	19.5	4,239	11.8	3,367	16.6	18.203	16,5
Расходи од промене вред. имов. и обав.	377	0.7	6	0.0	12	0.1	395	0,4
УКУПНИ	54,281	100.0	35,945	100.0	20,276	100.0	110.502	100,0
Порези и доприноси	0		17		18		35	
Финансијски резултат	2.982		(2,049)		(2,023)		-1.090	

5. ОСТВАРЕНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА

У складу са применом Међународних рачуноводствених стандарда на завршни рачун за 2003. годину, НБС је објавила нову Одлуку о ближим условима примене чл. 26. и 27. Закона о банкама и ДФО и Упутство о извештајима банака и ДФО, којима је, првенствено, структура капитала банке усклађена са захтевима из стандарда.

Збирни извештај о **оствареним показатељима пословања** по чл. 26. и 27. Закона о банкама и ДФО показује да су банке са 31.12.2003. године, генерално посматрано, ускладиле пословање у делу адекватности капитала, великих и највећих могућих кредита и ликвидности, док један број банака има проблема код показатеља трајних улагања (4) и девизног ризика (3).

ПОКАЗАТЕЉ ПОСЛОВАЊА	БРОЈ БАНАКА КОЈИХ НИЈЕ УСКЛАЂЕН
ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА (мин.8%)	1
ПОКАЗАТЕЉ ВЕЛИКИХ И НАЈВЕЋИХ МОГУЋИХ КРЕДИТА (мах.400%)	1
ПОКАЗАТЕЉ ТРАЈНИХ УЛАГАЊА (мах.60%)	4
ПОКАЗАТЕЉ ЛИКВИДНОСТИ ⁹ (мин.1)	1
ПОКАЗАТЕЉ ДЕВИЗНОГ РИЗИКА ¹⁰ (мах. 30%)	3

При посматрању усклађености пословања банака са прописаним показатељима, нису били доступни подаци за Борску банку а.д. Бор јер је за њу 13. фебруара 2004. године донето решење о отварању поступка стечаја.

На нивоу банкарског сектора, исказани показатељи пословања су дати у следећој табели.

⁹ На месечном нивоу

¹⁰ На дан 31.12.2003.године

ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА	У % УКУПНО ЗА БАНКЕ
ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА (мин.8%)	31,3
ПОКАЗАТЕЉ ВЕЛИКИХ И НАЈВЕЋИХ МОГУЋИХ КРЕДИТА (мах.400%)	132,9
ПОКАЗАТЕЉ ТРАЈНИХ УЛАГАЊА (мах.60%)	33,6
ПОКАЗАТЕЉ ЛИКВИДНОСТИ (мин.1)	2,45
ПОКАЗАТЕЉ ДЕВИЗНОГ РИЗИКА (мах. 30%)	14,4

Обавезу да до 31.12.2003. године обезбеди прописани минимални износ новчаног дела акционарског капитала (противвредност 10 мил.ЕУР) нису испуниле четири банке, од којих је једна у санацији

Од 46 посматраних банака, 37 су ускладиле своје пословање са прописаним показатељима у потпуности, 6 банака нису ускладиле по један показатељ пословања, 2 банке по 2 показатеља, и једна банка у санацији је исказала неусклађеност код четири показатеља.

Од банака из I групе само једна банка није ускладила показатељ великих и највећих могућих кредита. Од банака II групе код једне банке је неусклађен показатељ трајних улагања а код још једне показатељ адекватности капитала. Код најмањих банака по висини билансне суме 4 банке немају минимални новчани део акционарског капитала, код 3 банке је показатељ трајних улагања изнад 60%, код једне банке је показатељ ликвидности испод 1 а код 3 банке показатељ девизног ризика изнад 30%.